Hayat

SAYI: 17
24 NİSAN 1959
125 KURUŞ

Bu sayıda :

Maurice Chevalier'den sonra 70 lik bir şöhret daha genç kalmanın sırrını açıklıyor:
"İŞTE HAYATIM,,
Anlatan: ŞARLO

SÜREYYA - ORSINI
Dünyanın heyecanla takibettiği maceranın, hiçbir yerde çıkmamış fotoğraflarla hikâyesi...

Yeni hüviyeti, yeni aşkı ile
ELİZABETH TAYLOR
(20 - 21 inci sahifelerde)

Istanbul Hilton Otelinde yapılan

1959 Vakko Defilesinde

en fazla alâka toplıyan

ÜÇ İTALYAN MANKENİNİN EN GÜZELİ

Miss **MARA CORNORİ** diyor ki:

"Türkiye'yi göz kamaştırıcı bir güzellikte buldum ve Piyale Makarnası'nın tadına hayran kaldım.

Biz İtalyanlar makarnaya bayılırız. Memleket haricine yaptığımız seyahatlerde en fazla hasretini çektiğimiz şey alıştığımız nefis makarnadır.

İlk defa İstanbul'da ananevi yemeğimiz olan makarnanın hasretini çekmedim. Yediğim makarna o kadar nefisti ki, bunun İtalya'dan ithal edildiğini zannettim. Meğer Türkiyede imal edilen Piyale Makarnası imiş. Doğrusu bu derece nefis makarna imal eden Türk Piyale Firmasını tebrik ederim. Pek yakında Türk Misafirperverliği kadar Türk Piyale Makarnası'nın dünya çapında bir şöhret yapacağına eminim.

Memleketinizin tabiî güzelliklerini zevkle seyretmek ve harikulâde nefis Piyale Makarnasını zevkle yemek benim için bulunmaz bir saadet oldu.

İlk fırsatta hem çalışmak, hem de Piyale Makarnası yemek için Türkiye'ye tekrar gelmek en büyük arzumdur."

Aynı zamanda bir moda ressamı olan 23 yaşındaki esmer güzeli Mara Cornori'nin vücud ölçüleri:

Boy : 1.69
Göğüs : 0.92
Bel : 0.55
Kalça : 0.94

PİYALE MAKARNASI

PİYALE

makarnası

PİYALE ADI...

AĞIZ TADI...

Hayat

ELİZABETH TAYLOR
(Fotoğraf : M. G. M.)

HAFTALIK MECMUA

YIL : 4 SIRA No : 133
SAYI : 17 CİLT : 1 1959

SAHİBİ : Şevket RADO
NEŞRİYAT MÜDÜRÜ :
Hikmet Feridun ES
YAZI İŞLERİNİ FİİLEN İDARE EDEN MESUL MÜDÜR :
İbrahim ÇAMLI
REDAKSİYON :
Sadun ALTUNA, Semiral BİLBAŞAR, Hikmet ANDAÇ
RESİM ve BAŞLIKLAR :
Ayhan ERER
FOTOĞRAFLAR :
FOTO HAYAT (Hususi Servis) - M. Sürenkök (Ankara) Turizm Fotoğraf Aj. (İzmir) Associated Press - United Press - Keystone - T. Haberler Ajansı - Ajans Ekspres.
TELİF HAKLARI :
Neşrettiğimiz bütün yazı ve resimlerin iktibas hakkı mahfuzdur. Mehaz göstermek suretiyle dahi alınamaz. Mecmuamıza gönderilen yazı ve resimler basılsın veya basılmasın iade edilmez.
İDARE YERİ :
Divanyolu, Klodfarer Caddesi No. 7, İstanbul. Tel : 27 34 56
DİZİLDİĞİ YER :
Doğan Kardeş Yayınları Anonim Şirketi Basımevi - İst.
BASILDIĞI YER :
Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi - İstanbul.
İLÂNLAR :
Türk Basın Birliği Resmi İlânlar Limited Ortaklığ'ından verilen ve tekniğimize uygun olarak hazırlanmış her türlü ilân alınır.
ABONE ŞARTLARI :
(Türkiye için)
Yıllık (52 Sayı) 60 T. L.
6 Aylık (26 Sayı) 30 T. L.
Yabancı memleketler için
(Âdi posta ile)
Yıllık : 11 $ veya 4 £
6 Aylık : 5.50 $ veya 2 £

HAYAT Mecmuası yabancı memleketlerde Dolar olarak 15 Cent'e, İngiliz Lirası olarak 1 Shilling'e veya bunların karşılığı olan fiatla satılır. Abone olmak isteyenler yukarıda yazılı Dolar veya İngiliz Lirasını T. C. Merkez Bankası vasıtasiyle adresimize gönderdikleri takdirde mecmualarını muntazaman alırlar. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak posta masrafı ayrıca tahsil edilir.

ESKİŞEHİRDEN ÇEHRELER

Eskişehir Yüksek İktisat ve Ticaret Okulu Öğrenci Cemiyetinin «Erenler Gecesi» geçenlerde Eskişehir Şeker Fabrikası sinema salonunda yapıldı. Aşağıda bu neşeli toplantıya iştirak eden bazı Eskişehirlileri görüyorsunuz.

BİRKAÇI — Soldan itibaren Eskişehirin tanınmış simalarından Nermin Sölpük, K. Aras, İhsan Aras, İsmail Kanatlı, Celâl Sölpük, Ahmet Özkol, Fahri Kanatlı, Mine Kanatlı, Esin Bezciler. Nevruz Kanatlı.

PROFESÖRLER — Profesörler aynı masada toplanmışlardı. Bunların arasında Yüksek İktisat ve Ticaret Okulu Müdürü Dr. Orhan Oğuz, Asistan Halil Dirimtekin, Bayan Dirimtekin, Bayan Binatlı, Profesör Yusuf Binatlı, Bayan Dinçer, Bay Dinçer ve kızları, Doçent Kemal Tunçatay ve eşi de bulunuyordu.

BANKACILAR — Bazı bankacılar da eşleri ile orada idi. (Soldan itibaren bayanlar) Kadriye Giray, Suzan Emerk, Nevin Acar, Sevim Kentbay, Gülümser Baltalı. (Baylar) E. Giray, Y. Büyükerşen, M. Acar, K. Emerk, T. Kentbay.

SİYAHLAR VE BEYAZLAR

Geçenlerde Belçika Kongosunu ziyaret eden Avrupalı güzellerden beşi, Kongonun Stanleyville civarındaki bir balıkçı köyünü gezmişler, yerli kayıklarına binerek zincilerle omuz omuza bir kayık gezintisi yapmışlardır. Yukarıda (soldan itibaren) Danimarka, Côte d'Azure, İsviçre, Fransa ve İsveç güzelleri kayığa binmeden önce objektif karşısında görülüyorlar.

Hayat PEK YAKINDA BİRBİRİNDEN ENTERESAN 2 YENİ YAZI SERİSİNE BAŞLIYOR...

1 Taht Uğrunda Baş Veren Sultanlar

Bugün Topkapı Sarayında Osmanlı padişahlarına ait birkaç taht vardır. Bunlar uğrunda asırlar boyunca ne cinayetler işlenmemiş, ne kanlar dökülmemiştir. «Hayat» ta zevkle okuduğunuz «Harem hayatının iç yüzü» tefrikasının muharriri kıymetli tarihçimiz Çağatay Uluçay, taht uğrunda baş veren bütün sultanların meraklı maceralarını toplamış ve bilhassa «Hayat» için kaleme almıştır.

Gelişi güzel birkaç faslının başlıklarına göz atmak bu eserin fevkalâdeliği hakkında bir fikir verebilir:

«Sultan Osmanın, amcası Dündar Beyi kendi eliyle öldürmesi», «Gözlerine mil çektirilen sultan», «İsa Çelebinin hamamda boğdurulması», «İncir ağacına astırılan Küçük Mustafa», «Babasının elini öpmek üzere içeri girerken boğdurulan şehzade», «Yavuz Sultan Selim babasını zehirledi mi?», «Cesedi Edirne surlarına asılarak teşhir edilen Mustafa Çelebinin hazin macerası», «Tarihin en büyük taht kavgası: Sultan Cem - Sultan Bayezit mücadelesi» ve saire.

Hayat muharrirleri Doğu Berlinde

2 Berlinin Sovyet İşgal Bölgesinde Neler Gördüm?

Günün şehri, günün mevzuu 4 millet işgali altındaki Berlin'dir. Bu şehir hakkındaki «karar günü» nün arifesinde bulunuyoruz. İşte bazı kötümserlerin üçüncü dünya harbine dahi sebep olacağını söyledikleri şu günlerde, Hikmet Feridun Es ve Semiha Es, Doğu Berlin'e girmeye muvaffak olmuşlar ve çok meraklı bir röportaj hazırlamışlardır.

Her hafta bir karakter tahlili...

VE Hangi Burçta Doğdunuz? Karakteriniz Nedir?

Mecmuamızın 16. sayısında başladığımız, tanınmış ruh doktoru Winter'in burçlara göre karakter tahlili serisini, ayda bir defa neşredeceğimizi ilân etmiştik.

16. sayımızda 21 nisan ile 21 mayıs arasında doğanlara ait ilk yazıyı okumuş olan kıymetli okuyucularımız, bize gönderdikleri mektuplarda karakterlerini bir an evvel öğrenmek istediklerini, fazla beklemeğe tahammülleri olmadığını bildirmişlerdir. Bu umumi arzuya uyarak 19. sayımızdan itibarn her hafta bir burçta doğanların karakterlerini bildireceğiz.

8 mayısta çıkacak olan 19. sayımızda

İkizler burcunda, yani 22 mayısla 20 haziran arasında doğan kadın ve erkeklerin huyları, temayülleri, sevdikleri ve nefret ettikleri şeyler ve bu burçta doğan erkeklerle evlenecek kadınlara öğütler bulacaksınız.

ANYA LINDEN «Uyuyan Güzel» balesinde Prenses Aurora rolünde.

Misafir İngiliz Bale Yıldızları

İngiliz Kıraliyet Balesinden bir grup, İngiliz balesinin sanat elçileri olarak Ankara ve İstanbulda temsiller vermek üzere Türkiyeye geldi. Londra muhabirimiz Edibe Dolu'nun kendilerini Londra'da ziyaret ederek görüştüğü ve mecmuamız için imzalı birer fotoğraflarını aldığı bu sanatçılardan Anya Linden ve David Blair, Sadlers Wells bale okulundan yetişmişlerdir. Bu yıl İngilterede oynanan balelerden 32 sinde başrolü oynamışlardır. Anya Linden; prima balerina, dansör olan David Blair ise grupun teknik bilgi, ritm ve tecrübe bakımından en başarılı artistidir. Peter Clegg ile Maryon Lane ise junior balerin olarak gelmişlerdir.

Junior balerin MARYON LANE, «Danses Concertantes» balesinin bir sahnesinde görülmektedir.

DAVID BLAIR, Hamlet balesinde.

PETER CLEGG, ünlü «Uyuyan Güzel» balesinde Blue Bird rolünde.

TÜRK ELÇİSİ ÇİÇEK BAYRAMINDA

Holânda'nın ananevi Çiçek Bayramı törenini bu sene Türk Büyükelçisi Salâhaddin Arbel açmıştır. Fotoğrafta Salâhaddin Arbel (sağda), Avusturya Elçisi ve Holândalı genç kızlar arasında Çiçek Bayramının açılış töreninde görülüyor.

AYDINLILARIN GECESİ

10 nisan 1959 cuma akşamı, Başvekil Adnan Menderes'in himayesinde, Aydın Yüksek Okul Talebe Cemiyeti tarafından Hilton salonlarında bir Aydın Efeler Gecesi tertip edilmiştir. Yandaki fotoğraf, sabaha kadar devam eden geceden bir anı tesbit etmektedir.

Sohbet KÖŞESİ

BİZ ve BAŞKALARI

DİKKAT ediyorum: Birçok aile geçimsizlikleri, birçok hastalıklar hayatımızı başkalarının hayatlarına uydurmıya kalkmamızdan doğuyor. Komşumuzun karısı kürk manto giyiyorsa biz de giymek istiyoruz. Akrabamızdan biri eşine dostuna sık sık ziyafet veriyorsa biz de vermek istiyoruz. Onlar gezip tozdular mı biz neden gezip tozamıyoruz, diye üzülüyoruz.

Demiyorum ki başkalarının yaptıklarını biz yapmıyalım; onların eriştikleri hayat seviyesine biz çıkmıya çalışmıyalım. Hayır, böyle bir şey demiyorum. Daha iyiyi, daha güzeli istemek hakkımızdır. Fakat bunun için sadece istemek kâfi gelmez; kendi imkânlarımızı arttırmıya, hiç değilse onlar kadar kazanmıya çalışmak lâzımdır. Bunu yapmadan, dar gelirimiz ve kazancımızla bol gelirli bir ailenin hayatını yaşamıya kalkarsak elimize geçecek şey sadece bahtsızlık ve üzüntüden ibaret kalır.

Kocasının kazancı ancak evi geçindirmiye, yalnız yiyip içmiye kâfi gelen bir kadın, sırf komşusu kürk manto almış diye kocasını bir kürk manto almıya zorlarsa, karısını seven, onu kırmak istemiyen koca, belki de evine tekrar huzur gelsin diye bu mantoyu almıya kendini zorlıyacaktır. Fakat dar bir gelirden ayrılacak olan bu mantonun parası yiyecekten, çocukların giyeceğinden kesilecektir; bütçenin ayarı bozulacaktır. Netice olarak da aile hiç yoktan bir sıkıntıya düşecektir.

Bu öyle bir şeydir ki, gösterişli bir mantonun bir kadına getirdiği neşe, ev halkının başka sahalarda ıstıraplara düşmesine, kavgalara, çekişmelere, dolayısiyle ailenin huzur ve saadetine mal olur. Zaten çok iyi bilmemiz lâzımgelen bir şey vardır: Gösteriş, şatafat, yani insanın olduğundan başka türlü görünmiye kalkması saadetin başlıca düşmanıdır. Eğer giyimimiz kuşamımız, yiyip içmemiz muvazeneli değilse, kazancımızın hudutları içinde kalmıyorsa, dış görünüşümüzle kendimizden başka kimseyi aldatamayız. Başka bir sohbetimiz sırasında da söylediğim gibi biz istediğimiz kadar saklanmıya, gizlenmiye çalışalım, herkesin gözü bizim üzerimizdedir. Dostlarımız olsun, yabancılar olsun bize bakıyorlar; ne giydiğimize bakıyorlar; ne yediğimize bakıyorlar; üstelik ne kazandığımızı, nasıl kazandığımızı da biliyorlar. Eğer biz, ne yaptığımızı kimselerin farketmediğini zannederek kendimizi olduğumuzdan başka türlü göstermeğe çalışırsak, az kazandığımız halde çok kazanan bir insanın hayatını yaşamıya kalkarsak onların takdirini kazanmamız şöyle dursun, hepsinin eğlencesi oluruz; bizi beğenir gibi seyrederken içlerinden bizimle alay ederler.

Onun için biz yine başkalarının ne yaptıklarına bakalım; onların güzel bulduğumuz yaşayışlarını taklit etmiye heves edelim ama bu, her şeyden evvel, imkânlarımızı arttırmıya, daha çok çalışıp daha çok kazanmıya bizi her gün zorlamış olsun.

ŞEVKET RADO

HER EVİN
Kütüphanesinde Baş köşeyi

ŞAHESER ROMANLAR
kaplar

İŞTE en seçme 15 şaheser.

Dünya edebiyatı klâsiklerinden:

HARP ve SULH
L. Tolstoy (2. Baskı) 10 Lira

NOTRE DAME'in KAMBURU
V. Hugo 10 Lira

AŞKTAN DA ÜSTÜN
E. Gaskell 8 Lira

BİR BAŞKA KADIN
H. Walpole 10 Lira

Nobel kazanmış yazarlardan:

GELİN TACI
S. Undset 8 Lira

HER KADIN GİBİ
S. Undset 8 Lira

SİLÂHLARA VEDA
E. Hemingway 10 Lira

SENİ SEVMEK KADERİM
S. Lewis 10 Lira

Dr. JİVAGO
Boris Pasternak 12,5 Lira

Günümüzün şaheserleri:

★ **SABAH YILDIZI**
Cronin. (2. Baskı) 10 Lira.

★ **BİR AŞK UĞRUNA**
Cronin. 10 Lira.

★ **MELİSSA**
T. Caldwell. 8 Lira.

★ **BAHAR ATEŞİ**
J. Hilton. 8 Lira.

★ **BUYULU ÇİÇEK**
L. Bromfield. 8 Lira.

★ **İHTİRAS ENGİNLERİ**
F. W. Kenyon. 11 Lira.

Her kitap nefis, sağlam ciltli, ayrıca beş renk ceket kaplıdır.

Okuyucularımız bu kitapları, bedellerine karşılık POSTA PULU göndererek GÜVEN YAYINEVİ'nden de temin edebilirler. Siparişler TAAHHÜTLÜ olarak gönderilir.

GÜVEN YAYINEVİ
Cağaloğlu Yokuşu, Narlıbahçe S. 11 İstanbul

TARİHÎ KUR'ANLAR

Nisan ayı başında Süleymaniye kitaplığında "Türk tezyinî sanatları ve güzel yazılar ile Kur'an-ı Kerimler sergisi„ açıldı. Türk hat, tezhip, cilt sanatının seçkin örneklerinin toplandığı sergiden üç Kur'an-ı Kerim sunuyoruz.

KÜÇÜK KUR'AN — Türk tezyinî sanatları ve güzel yazıları ile Kur'an-ı kerimler sergisinde 100 ü aşkın kelâm-ı kadim teşhir ediliyordu. Bunlar arasında, ceylân derisine yazılmış 100 kiloluk Kur'anlar olduğu gibi, avuç içinde kaybolan Kur'anlar da vardı.

CEYLÂN DERİSİ — *Sergide, değerli hattatların, müzehhiplerin, mücellitlerin elinden çıkmış Kur'anlar olduğu gibi, hattatı belli olmıyan 700 - 800 yıllık Kur'an-ı Kerimler de vardı. Yukarıda ceylân derisinden sahifeler üzerine kûfi hatla yazılmış, hattatı belli olmıyan bir Kur'an-ı Kerim.*

HATTAT ŞEHZADE *Osmanlı hânedan ailesinde şair, bestekâr olduğu gibi hattat da vardı. III üncü Ahmet'in oğlu Şehzade Mehmet'in (1167 Hicrî) yılında yazdığı bu Kur'an, hat güzelliği, tezhip nefaseti ile de büyük ilgi çekiyordu.*

Eli boş dönmek var. Çantaları doldurmak var. Kaçıp kurtulmak var. Vurulup düşmek var. Kader bu. Avcının ve avın kaderi...

SU ÇULLUĞU — Saçmalar onu da bulmuştu. Yere düştüğü zaman sağ kanadı paramparça, uzun gagası titreşimler içindeydi. Gözleri, avcıların gözlerine donuk donuk bakıyordu. Neye vurdun der gibi acı bir bakıştı bu.

Bir Av Hikâyesi

Sabaha iki saat var. Akşehir yakınında Yunak ilçesinin Sarayköy'ü puslu bir aydınlık içinde. Bulutların ardındaki ayın saçtığı aydınlık, gölün ortasını aynalamış. Suda avcıların ölüm tuzağı olan «mühre» ler (yalancı ördekler) rüzgârla kımıldıyor. Göğüslerine kadar uzanan lâstik elbiseler içindeki avcılar çifte namlularını adam boyu kamışların arasından göğe çevirmiş bekliyorlar. Nefesler tutulmuş. Kurbağaların vaklamasından, çakalların tüyleri ürperten havlamasından başka ses yok.

Bir sürü havada kavisler çiziyor. Ardı ardına tüfekler patladı. Göle bir şapırtı düştü. Tüfekler gene patladı. Sürü dağılıverdi. Suyun üstünde bir «yeşilbaş», üç «macar», bir «behri» cansız yüzüyor. Çakalların pavladığı dağ ardında gün ışıdı. Artık sabah oluyor.

Bir silâh daha barut kokusunu temiz havaya saldı. Düşen, kırmızı — ama belki dünyanın en güzel kırmızısı — gagalı bir ördek. Ördek değil, sanki gökkuşağının bir ucu değdi suya. Dünyanın bütün renkleri onda toplanmış. Bir gözüne saçma gelmiş. Öteki boncuk boncuk parlıyor. Karşı dağlarda garip bir ses yankılanıyor: «Yeşil başlı ördek olsam, sular içsem gölünüzden.»

BUNLAR BİR ÇİFT İDİ — Mühremlerin aksi suya vurmuş. Yıldırım gibi bir sürü geliyor. Silâh sesleri. Bir çift «yeşilbaş» hışırtı içinde sağaldı. Silâh patladı. Öndeki takla attı. Arkadan öteki. Bir çift idi bunlar. Ölüm de beraber.

SABAH KEYFİ — Bu keyif avcının keyfidir. Çantaları doldurup dönmenin keyfi. Saatlerce buz gibi sular içinde, sabah ayazında dolaştıktan sonra eli boş dönmenin keyfi. Avı anlatırken, dinleyenlere avı da göstermenin keyfi.

AV VE SİLÂH — İki tarafın da işi bitmiş. Silâhla kurbanlarının koyun koyuna yatışı ondan. Bir müddet sonra bu buz gibi demir, gene ateş fışkıracak. Gene ördekler düşecek. Kader bu. Av tüfeğinin ve avın kaderi...

YAZI VE FOTOĞRAFLAR : FİKRET OTYAM

Bu tefrika ile, M. Chevalier'den sonra 70 lik diğer bir şöhretin ağzından ihtiyarlamamanın sırrını öğreneceksiniz.

KONUŞAN: FREDERICK SANDS
ÇEVİREN: ADNAN ERİM

rusunu söylemek lâzım gelirse, hangi artist böyle yapmamıştı?...

Chaplin'e bunu hatırlatınca meşhur komik yüzünü buruşturdu:

— Ben hiçbir şekilde sansür, şantaj vesaire gibi şeylerden endişe etmiyorum. Bütün hayatım herkesin gözleri önünde apaçık geçmiştir. Gizleyecek bir tarafım yoktur. Buna rağmen, gazeteler ve mecmualar, hususi yaşayışımı yüzlerce defa yalan yanlış aksettirmekten çekinmediler. Fakat artık pencerenin perdesini sıkı sıkıya kapamanın sırası geldi!

Sevimli komik böyle söyledi ama, yine de bu esrar perdesini benim için biraz aralamakta mahzur görmedi:

— Biliyor musunuz, ben seneler boyunca emsalim arasında en çok alâka çeken ve hakkımda en çok yazı yazılan insanım! Tuhaf değil mi, herkesin bildiği bir kimse olduğum halde, yine de hiç kimsenin bilmediği bir adamım!

Ve ilâve etti:

— Kimsenin bilmediği GENÇ bir adamım!...

Sinema âleminin en eski kurdu, gençlik iksirini hakikaten bulmuş gibiydi! Etrafı hep gençlerle cıvıl cıvıldı. Karısı Oona 34 yaşındaydı! Kendinin yarısı kadar! Çocukları deseniz kırda, bahçede zıp zıp sıçrıyorlardı! Altı çocuktan en küçüğü Jane, henüz üçüne bile girmemişti!...

Buna rağmen Şarlo'nun acaba üzüntüleri yok muydu?...

Sualime hiç düşünmeden cevabı yapıştırdı:

— Hiçbir şey hakkında üzüntü duyduğum yok!... Güzel bir karım var. On altı sene evvel evlendik!... Çocuklarımızın da her biri bir altın top! Etrafa neşe saçıyorlar! Ben de bunların arasında her gün biraz daha gençleşiyorum! Evet, talih yakamı bırakmıyor! Benim en yakın arkadaşım oldu!...

Başını çevirip pencereden dışarı baktı. Göz alabildiğine uzanan 90 dönüm arazi hep onundu! Meşhur Siyam kedisi kucağına zıplayıp oturdu. Onu Hollywood'dan dönüşünde getirmişti. On yaşındaydı. Yumuşak tüylerini şefkatle okşıyarak devam etti:

— Hayat, uzaktan seyredildiği zaman tıpkı bir komediye benzer! Lâkin içine girildi mi trajedi olur. Üç yaşımdayken babamı kaybetmiştim. Bir hastaneye kaldırılmıştı. Annemle, hastanenin karşısındaki kırın ortasına gidip dururduk. Yaşlı gözlerini babamın odasının penceresinden ayırmazdı. Kimbilir nereden, nasıl bir teselli arardı! Ben bu derin acıyı idrak edecek anlayışta değildim. Yüzünün aksettirdiği teessürü hayal meyal sezerdim.

Sonra elimden tutar, beni yine evimize götürürdü. Neşesiz, ufacık evimize... Nihayet bir gün geldi, hastaneye gitmez olduk. Anladım. Babam artık bu dünyaya gözlerini kapamıştı...

■

O günden sonra Charlie kendisini bir yetimhanede buldu. Hassas bir çocuktu. Bu «şefkat müessesesi»nde iki sene sıkıntılı bir mahpus hayatı yaşadı. O zaman İngiltere'de fakirlere mahsus müesseseler henüz eski zihniyetten kurtulamamışlardı. Oralara muhtaç olup sığınanlar, âdeta bir nevi zulüm altında eziliyorlardı.

Küçük Charlie, burada kalmasının yegâne sebebinin parasızlık olduğunu hissediyordu. İşte bu tecrübe, ona sonradan tasarruf zihniyetini aşılamıştır.

Şarlo, o günleri bana şöyle anlattı:

— Bu acı seneleri, teessür hissetmeden hatırlıyamıyorum. O hâtıralar hâlâ en canlı bir şekilde hâfızamda saklıdır. Hayatımın bu kısmını hiçbir zaman unutamam ve bahsetmekten de nefret ederim. Bazan düşünürüm: Eğer zengin bir Dük'ün oğlu olarak dünyaya gelseydim, acaba yine Charlie Chaplin mi olacaktım?... Bu suale cevap bulmak güç! Şüphesiz, bir kimsenin başından gelip geçen tecrübeler onun istikbaline şekil vermekte büyük rol oynarlar. Tahsil ve muhit de gençlerin en büyük yardımcıları ve yol göstericileridir. Bilhassa muhit, en büyük tesiri yapar. Fakat buna da kotiyetle hüküm verilemez. Öyle kimseler vardır ki çocuklukları bedbaht geçmiştir. Büyüdükleri zaman saadete kavuşurlar. Bunun tersi de mümkündür: Mesut bir yuva içinde dünyaya gelmiş olanlar sonradan talihsizliğe uğrayabilirler...

Biraz durdu:

— Servet insanı şımartır derler... Ben filozofluk taslamıyorum. Fakat bu fikirde değilim. Kanaatimce para hayatı kolaylaştırır ve rahatlaştırır! Paranın yegâne fazileti şudur ki, istediğiniz gibi yaşarsınız ve üst tarafını unutursunuz! Bilhassa, harcadığınızı hesaplamıya lüzum görmüyorsanız!...

■

Charlie Chaplin'in bugünkü serveti nakit olarak beş milyon sterlin tahmin edilmektedir (125 milyon lira). Çevirdiği filmlerden almakta olduğu devamlı geliri de ayrı. Bununla beraber, muhasebe ile çok alâkadardır. Para hesabında daima dikkatli davranır!

■

Vakit süratle ilerliyor, konuşmamız uzadıkça uzuyordu. Charlie, her zamanki komik tavriyle devam etti:

— Size karımdan da bahsedeyim mi?... On altı senedir birbirimizden bir defa olsun ayrılmadık. Pardon! Bir defa ayrıldık! İşlerini tanzim etmek için Amerikaya gitmişti. Beş gün kalıp döndü. İşte hepsi bu kadar. Bunu saymazsanız, tam on altı sene yapışık kardeşler gibi burun buruna yaşadık. Ne yalan söyliyeyim. Onu seviyorum doğrusu. O da beni seviyor. Çocuklarımıza ikimiz de bayılıyoruz! Onlar bizim neşemiz, herşeyimiz! Böyle olduktan sonra, saadeti elde etmemek için ne gibi bir mâni kalabilir?... Yalnız, mühim birşey ilâve edeyim: Müsamaha! Bunun mevcudiyeti şarttır. Müsamaha, iyi kalblilik ve anlayış... Bunlar olmadıktan sonra, zekâ yalnız başına bir mâna ifade etmez. Mevzudan ayrıldık değil mi? Ne diyorduk? Karımdan bahsediyorduk. Evet. O, her bakımdan beni tamamlıyan bir insandır. Benim ilhamımdır, münekkidimdir, arkadaşımdır. Tenkidleri daima yapıcıdır. İsabetli hükümler verir.

Onun fikrini almak için, günlük işlerimi kendisine birer birer anlatırım. Sormazsam hiçbir tenkidde bulunmaz! Sorarsam, görüşünü izah eder. Bu da her zaman benim için istifadeli olur. Bazan dediklerini beğenmem, kabul etmem. Fakat bir de bakarım, haftası geçmez işler ters gitmiye başlar. Dediğinin doğruluğu meydana çıkar.

(Devamı gelecek sayıda)

...çünkü Türk Ekspres Bank'ta hesabı olan hanım müşteriler her çekilişte İKİ DEFA şanslarını denemektedirler... hem umumi keşideye katılmakta hem de yalnız hanımlar arasında yapılan HANIMLAR KEŞİDESİNİN ikramiyelerini kazanmak hakkına sahip bulunmaktadırlar.

1959 yılında
YALNIZ HANIMLAR İÇİN
75.000 LİRA İKRAMİYE

FAAL
TÜRK EKSPRES BANK
işde emniyet ve sür'at

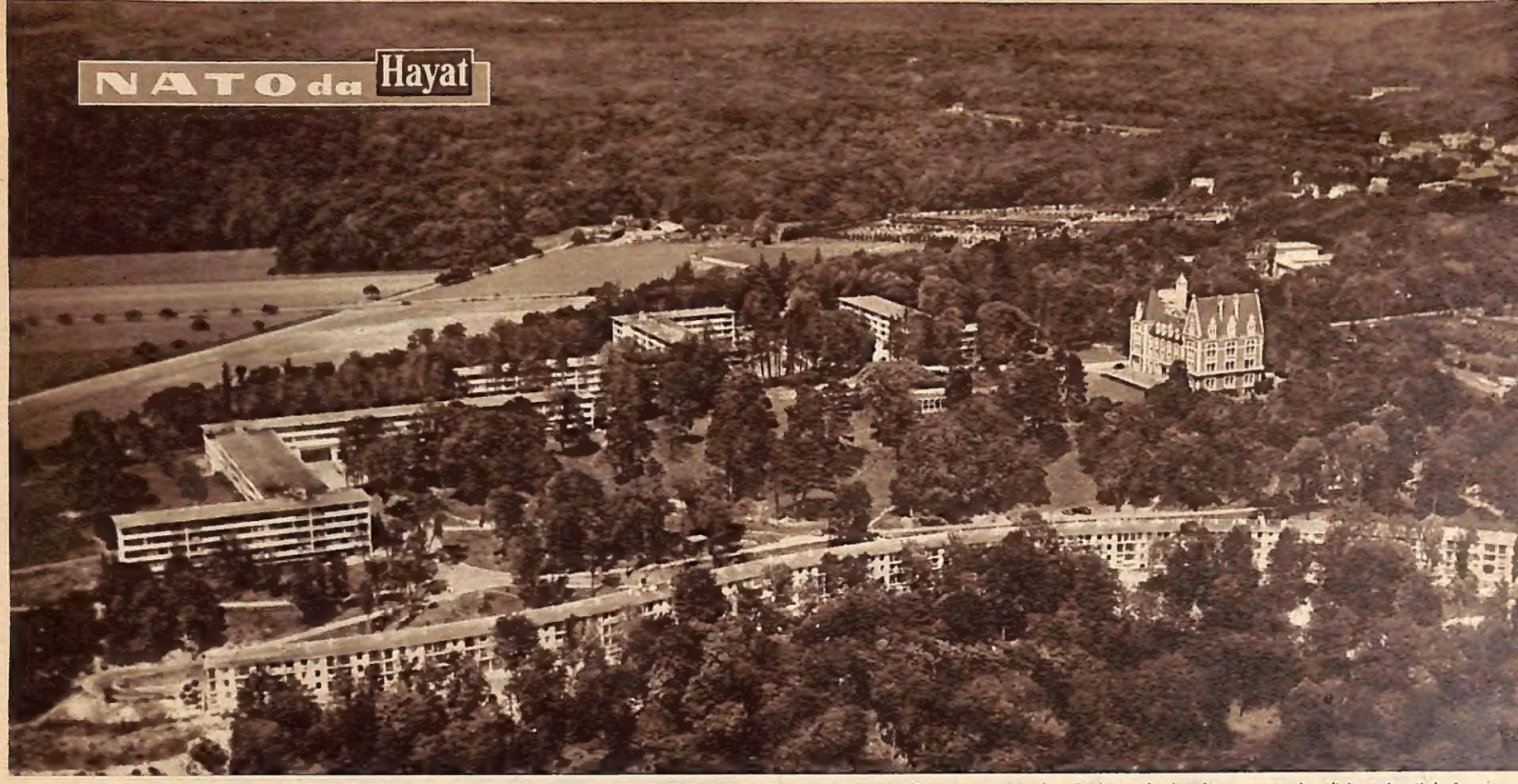

ŞATOLU KÖY — İşte St. Germain civarındaki dünyanın en acayip köyü. Bu köyün sokaklarında, Şeker Bayramından Fashinge kadar, her cemaat kendisine ait günleri kutlar. Her apartmanın her dairesinde ayrı milletten insanlar oturur. Arka plânda görülen büyük bina Türk çocuklarının da okuduğu D'Hermanont Şatosudur.

Dünyanın en garip köyü

RÖPORTAJ: HİKMET FERİDUN ES-FOTOĞRAFLAR: SEMİHA ES

İçlerinde Türk çocuklarının da bulunduğu bu küçükler, bir zengin kadının hediye ettiği bir şatoda okurlar. On beş ayrı milletin çocukları aynı sokaklarda hep bir arada oynarlar.

TÜRK AİLELERİ — St. Germain köyündeki Türk aileleri için general Sadi Atikkan ile Bayan Atikkan hakiki bir anne ve baba gibidirler. Türk kolonisinden biri hastalansa herkes âdeta seferber olur. Generalin oğlu genç Atikkan ise köydeki 15 millet çocuğunun başkanıdır. Köy çocukları küçük Atikkan'ın reisliğinde ormana gidip geceler geçirirler. Fransızların Matmâzel Atikkan diye çağırdıkları ailenin küçük kızı, NATO piyangolarında Türk baklavası satma rekorunu kırmıştır.

BİNGO GECELERİ — NATO hem çalışır, hem eğlenir. İşte meşhur bingo partilerinden bir görünüş. 15 millete mensup kimseler arasında tanıdık simalara da raslamak daima mümkündür. İşte bunlardan biri: NATO informasyon bürosunda vazifeli Bay Ekrem Apaydın.

Bu tefrika ile, M. Chevalier'den sonra 70 lik diğer bir şöhretin ağzından ihtiyarlamamanın sırrını öğreneceksiniz.

KONUŞAN: FREDERICK SANDS
ÇEVİREN: ADNAN ERİM

rusunu söylemek lâzım gelirse, hangi artist böyle yapmamıştı?...

Chaplin'e bunu hatırlatınca meşhur komik yüzünü buruşturdu:

— Ben hiçbir şekilde sansür, şantaj vesaire gibi şeylerden endişe etmiyorum. Bütün hayatım herkesin gözleri önünde apaçık geçmiştir. Gizleyecek bir tarafım yoktur. Buna rağmen, gazeteler ve mecmualar, hususi yaşayışımı yüzlerce defa yalan yanlış aksettirmekten çekinmediler. Fakat artık pencerenin perdesini sıkı sıkıya kapamanın sırası geldi!

Sevimli komik böyle söyledi ama, yine de bu esrar perdesini benim için biraz aralamakta mahzur görmedi:

— Biliyor musunuz, ben seneler boyunca emsalim arasında en çok alâka çeken ve hakkımda en çok yazı yazılan insanım! Tuhaf değil mi, herkesin bildiği bir kimse olduğum halde, yine de hiç kimsenin bilmediği bir adamım!

Ve ilâve etti:

— Kimsenin bilmediği GENÇ bir adamım!...

Sinema âleminin en eski kurdu, gençlik iksirini hakikaten bulmuş gibiydi! Etrafı hep gençlerle cıvıl cıvıldı. Karısı Oona 34 yaşındaydı! Kendinin yarısı kadar! Çocukları deseniz kırda, bahçede zıp zıp sıçrıyorlardı! Altı çocuktan en küçüğü Jane, henüz üçüne bile girmemişti!...

Buna rağmen Şarlo'nun acaba üzüntüleri yok muydu?...

Sualime hiç düşünmeden cevabı yapıştırdı:

— Hiçbir şey hakkında üzüntü duyduğum yok!... Güzel bir karım var. On altı sene evvel evlendik!... Çocuklarımızın da her biri bir altın top! Etrafa neşe saçıyorlar! Ben de bunların arasında her gün biraz daha gençleşiyorum! Evet, talih yakamı bırakmıyor! Benim en yakın arkadaşım oldu!...

Başını çevirip pencereden dışarı baktı. Göz alabildiğine uzanan 90 dönüm arazi hep onundu! Meşhur Siyam kedisi kucağına zıplayıp oturdu. Onu Hollywood'dan dönüşünde getirmişti. On yaşındaydı. Yumuşak tüylerini şefkatle okşıyarak devam etti:

— Hayat, uzaktan seyredildiği zaman tıpkı bir komediye benzer! Lâkin içine girildi mi trajedi olur. Üç yaşımdayken babamı kaybetmiştim. Bir hastaneye kaldırılmıştı. Annemle, hastanenin karşısındaki kırın ortasına gidip dururduk. Yaşlı gözlerini babamın odasının penceresinden ayırmazdı. Kimbilir nereden, nasıl bir teselli ararsı! Ben bu derin acıyı idrak edecek anlayışta değildim. Yüzünün aksettirdiği teessürü hayal meyal sezerdim.

Sonra elimden tutar, beni yine evimize götürürdü. Neşesiz, ufacık evimize... Nihayet bir gün geldi, hastaneye gitmez olduk. Anladım. Babam artık bu dünyaya gözlerini kapamıştı...

■

O günden sonra Charlie kendisini bir yetimhanede buldu. Hassas bir çocuktu. Bu «şefkat müessesesi»nde iki sene sıkıntılı bir mahpus hayatı yaşadı. O zaman İngiltere'de fakirlere mahsus müesseseler henüz eski zihniyetten kurtulamamışlardı. Oralara muhtaç olup sığınanlar, âdeta bir nevi zulüm altında eziliyorlardı.

Küçük Charlie, burada kalmasının yegâne sebebinin parasızlık olduğunu hissediyordu. İşte bu tecrübe, ona sonradan tasarruf zihniyetini aşılamıştır.

Şarlo, o günleri bana şöyle anlattı:

— Bu acı seneleri, teessür hissetmeden hatırlıyamıyorum. O hâtıralar hâlâ en canlı bir şekilde hâfızamda saklıdır. Hayatımın bu kısmını hiçbir zaman unutamam ve bahsetmekten de nefret ederim. Bazan düşünürüm: Eğer zengin bir Dük'ün oğlu olarak dünyaya gelseydim, acaba yine Charlie Chaplin mi olacaktım?... Bu suale cevap bulmak güç! Şüphesiz, bir kimsenin başından gelip geçen tecrübeler onun istikbaline şekil vermekte büyük rol oynarlar. Tahsil ve muhit de gençlerin en büyük yardımcıları ve yol göstericileridir. Bilhassa muhit, en büyük tesiri yapar. Fakat buna da katiyetle hüküm verilemez. Öyle kimseler vardır ki çocuklukları bedbaht geçmiştir. Büyüdükleri zaman saadete kavuşurlar. Bunun tersi de mümkündür: Mesut bir yuva içinde dünyaya gelmiş olanlar sonradan talihsizliğe uğrayabilirler...

Biraz durdu:

— Servet insanı şımartır derler... Ben filozofluk taslamıyorum. Fakat bu fikirde değilim. Kanaatimce para hayatı kolaylaştırır ve rahatlaştırır! Paranın yegâne fazileti şudur ki, istediğiniz gibi yaşarsınız ve üst tarafını unutursunuz! Bilhassa, harcadığınızı hesaplamıya lüzum görmüyorsanız!...

■

Charlie Chaplin'in bugünkü serveti nakit olarak beş milyon sterlin tahmin edilmektedir (125 milyon lira). Çevirdiği filmlerden almakta olduğu devamlı geliri de ayrı. Bununla beraber, muhasebe ile çok alâkadardır. Para hesabında daima dikkatli davranır!

■

Vakit süratle ilerliyor, konuşmamız uzadıkça uzuyordu. Charlie, her zamanki komik tavriyle devam etti:

— Size karımdan da bahsedeyim mi?... On altı senedir birbirimizden bir defa olsun ayrılmadık. Pardon! Bir defa ayrıldık! İşlerini tanzim etmek için Amerikaya gitmişti. Beş gün kalıp döndü. İşte hepsi bu kadar. Bunu saymazsanız, tam on altı sene yapışık kardeşler gibi burun buruna yaşadık. Ne yalan söyliyeyim. Onu seviyorum doğrusu. O da beni seviyor. Çocuklarımıza ikimiz de bayılıyoruz! Onlar bizim neşemiz, herşeyimiz! Böyle olduktan sonra, saadeti elde etmemek için ne gibi bir mâni kalabilir?... Yalnız, mühim birşey ilâve edeyim: Müsamaha! Bunun mevcudiyeti şarttır. Müsamaha, iyi kalblilik ve anlayış... Bunlar olmadıktan sonra, zekâ yalnız başına bir mâna ifade etmez. Mevzudan ayrıldık değil mi? Ne diyorduk? Karımdan bahsediyorduk. Evet. O, her bakımdan beni tamamlıyan bir insandır. Benim ilhamımdır, münekkidimdir, arkadaşımdır. Tenkidleri daima yapıcıdır. İsabetli hükümler verir.

Onun fikrini almak için, günlük işlerimi kendisine birer birer anlatırım. Sormazsam hiçbir tenkidde bulunmaz! Sorarsam, görüşünü izah eder. Bu da her zaman benim için istifadeli olur. Bazan dediklerini beğenmem, kabul etmem. Fakat bir de bakarım, haftası geçmez işler ters gitmiye başlar. Dediğinin doğruluğu meydana çıkar.

(Devamı gelecek sayıda)

...çünkü Türk Ekspres Bank'ta hesabı olan hanım müşteriler her çekilişte İKİ DEFA şanslarını denemektedirler... hem umumi keşideye katılmakta hem de yalnız hanımlar arasında yapılan HANIMLAR KEŞİDESİNİN ikramiyelerini kazanmak hakkına sahip bulunmaktadırlar.

1959 yılında
YALNIZ HANIMLAR İÇİN
75.000 LİRA İKRAMİYE

FAAL

TÜRK EKSPRES BANK

işde emniyet ve sür'at

Şarlo ANLATIYOR

İŞTE HAYATIM!..

1

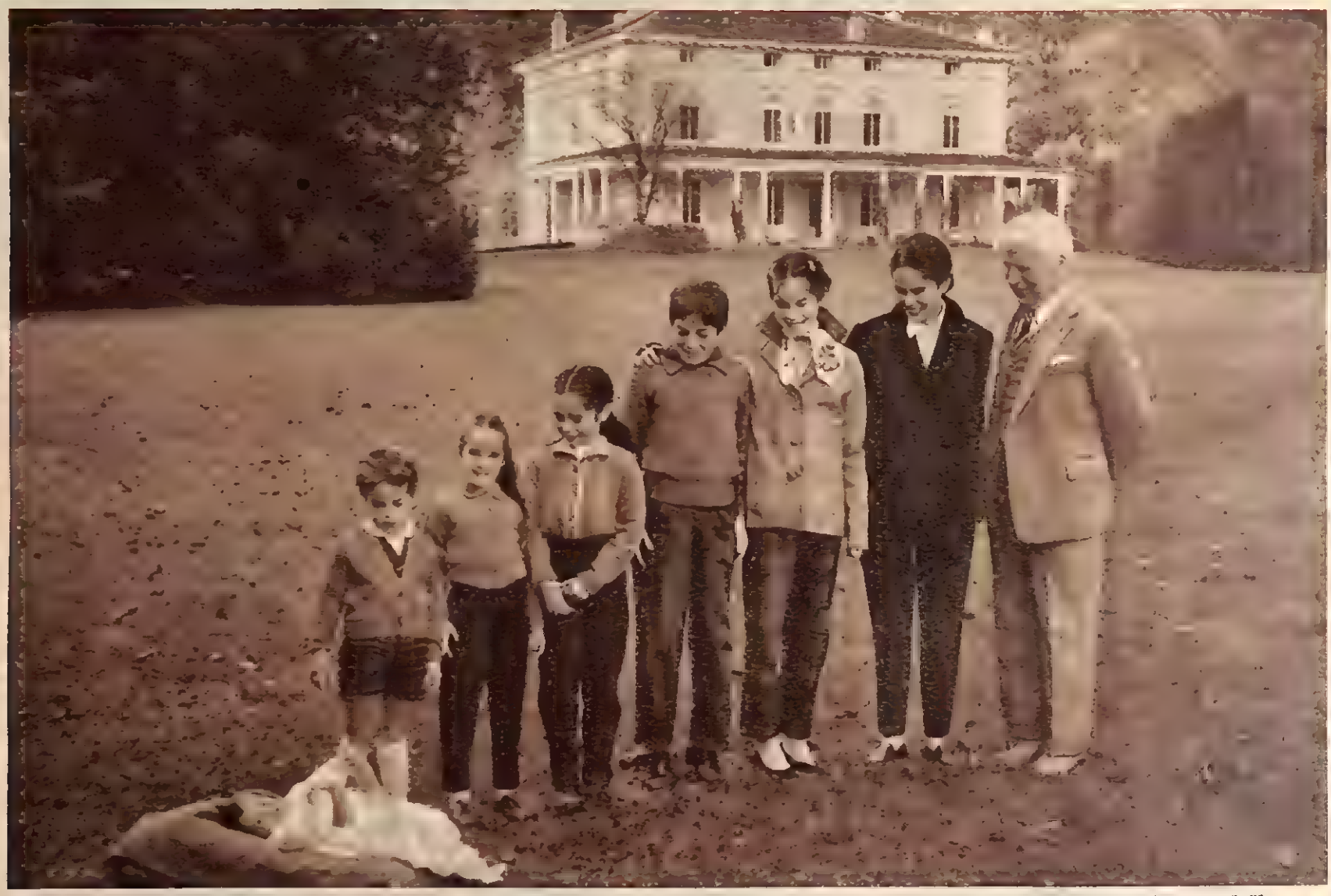

Şarlo, Cenevre gölü kıyısındaki yirmi odalı evinin bahçesinde altı çocuğu ve genç karısı Oona ile birlikte. Kendi yetmiş, karısı otuz dört, en küçük çocuğu da henüz emzik çağındadır. Ama aile bununla bitmiyor. Daha, yetişkin oğulları Sydney ile Charlie Chaplin Jr.u da hesaba katmak lâzımdır.

YETMİŞİNCİ doğum yılını kutlayan Charlie Chaplin İsviçre'deki şahane köşkünde, mükellef koltuğuna rahatça gömüldü. Gülümseyerek yüzüme baktı:

— Yetmiş yaşına basmak bana şaka gibi geliyor!... dedi. Kendimi o kadar genç, o kadar hafif hissediyorum ki! Uçacak gibiyim...

Pencereden bahar kokuları geliyordu. Bahçede koşup oynıyan çocukların neşeli kahkahaları yükseliyordu.

— Bol paçalı, melon şapkalı Şarloyu perdede arıyor musunuz bilmem! Bu atom devrinde, onun yaşamasına artık imkân görememiştim. Fakat size birşey söyliyeyim mi?...

Sanki etrafta başkaları varmış gibi kulağıma eğildi:

— Yakında Şarlo yine beyaz perdeye çıkıyor! Hem bu sefer baştan başa renkli bir komedi ve bale filminde!...

Şu iki cümle kimbilir kaç milyon kişinin yüreğini hoplatacaktır!

Bu, Charlie Chaplin'in büyük bir titizlikle muhafaza etmekte olduğu en kıymetli sırrı idi. Şimdiye kadar, ağzını açıp hiç kimseye bu mesele hakkında bir tek kelime sarfetmemişti. İlk defa bu gecenin şerefine konuşuyordu!...

Beş milyona mal olan yirmi odalı malikânenin zevkle döşenmiş salonunda bulunuyorduk! Ayaklarımızın altında Leman gölü, doyum olmaz güzellikleriyle tepelerin gerisine doğru kıvrılıyordu. Villâ şirin bir tepenin üzerindeydi. Etrafımız çepeçevre koruluk ve fidanlıktı...

Londra'dan burası uçakla en fazla iki saat sürüyordu. Lâkin Chaplin, İngilterede harap bir evin çatısındaki ufacık odasından buraya, ancak yetmiş senede gelebilmişti!...

Şimdi karşımda milyonların babası oturuyordu. Dünyanın her tarafında yüzlerce milyon hayranı ona sanatın altın tahtını hediye etmişti.

Fakat Şarlo, pek çok defalar, verdiği sözü tutmamakla, taahhütlerden kaçınmakla, kadınlara karşı merhametsiz davranmakla itham edilmişti. Doğ-

Emektar Şarlo yetmişindedir, dilber karısı Oona ise henüz hayatının baharında. Ama, gene de aşktan yana aralarından su sızmaz. İhtiyar yüzünde parıldıyan duygu dolu bakışlar bunu göstermiyor mu?...

DÜNYANIN en garip köyündeyiz. Bu köyde Müslümanlar ramazan geceleri sahura kalkarlar. Katolikler, Protestanlar, Ortodokslar yortularını yaparlar. Aynı köyün sokaklarında Şeker Bayramı, Kurban Bayramı, Mardi Gras, Fashing kutlanır. 29 ekimde Türk Cumhuriyet Bayramı, 10 haziranda Portekizlilerin Camoes günü, 30 nisanda Holânda Kıraliçesi Juliana'nın doğum yıldönümü, 11 martta Kıral Frederick'in yıldönümü, arkasından yaz ortasında Kıraliçe Elizabeth'in yıldönümü köy gecelerini ışıklara bürür. Hepsi aynı sokaklarda...

Köyün bekçileri Türkçeden başlayınız, dokuz dilden: «Nasılsınız?...», «Teşekkür ederim», «Hava çok güzel» gibi sözleri çok iyi bilirler.

Kadınlı erkekli, çoluklu çocuklu birkaç yüz hanelik bu küçük köyde 15 ayrı millet ailesi yan yana, eşik eşiğe, apartmanlarda alt alta, üst üste yaşamaktadır. Apartmanların önlerindeki çayırlıklarda 15 milletin çocukları kaynaşıp oynaşmaktadır. Bir araya gelen dünyanın hemen hemen dörtte üç kısmının çocukları evvelâ şaşırmışlar, meselâ İzlânda çocuklarının oyunlarının, Portekiz çocuklarının oyunlarına hiç benzemediğini görmüşler. Sonra on beş millete ait küçükler öyle bir kaynaşmışlar ki herkes birbirinin nasıl oynadığını öğrenmiş. Dünya çocuk oyunları hakkında kitap yazmak istiyenler, vakit kaybetmeden hemen buraya gelsinler.

Çocuklar, köyün bir ucunda, zengin ve asil bir kadına ait olan ve Fransanın en güzel şatolarından birinde okumaktadır. Bu zengin kadın, şatosunu 15 millet ailesinin oturduğu köydeki çocuklara mektep olarak bağışlamış. Türk çocukları «Şato mektep» te ekseriyeti teşkil ediyorlar ve 15 millet talebesi arasında en zeki, en çalışkanlarından tanınıyorlar. Burada Türkiyeden gelmiş bir de ilkokul öğretmeni kızımız ders veriyor: Lâtife Ertem...

Yeryüzünün en enteresan köyü, Parisin birkaç kilometre dışında Saint Germain civarındadır. NATO yüksek karargâhında çalışan on beş milletin evli subayları, aileleri ile birlikte bu köyde kendileri için hususi surette yapılmış apartmanlarda yaşıyorlar. Bir apartmanın hemen her dairesindeki kiracı ayrı bir millete mensup.

Belki böyle bir Bâbil Kulesinde yaşamanın güç olacağını zannedersiniz. Fakat bu köyde yaşıyan sayın bir general hanımının dediği gibi, dünyanın her tarafındaki asker aileleri birbirlerine çok benziyorlar. İster Amerikalı olsun, ister Türk olsun, ister Norveçli, asker zevcelerinin müşterek bazı vasıfları var. Çocuklarının da öyle. İşte, Saint Germain'deki 15 millet ailesinin yaşadığı köyde, bu müşterek vasıflar en büyük ahengi yaratıyor. Öyle bir anlaşma ki anlatılır şey değil. Her gece bir eğlence, her akşam bir parti, bingo'dan kokteyle kadar.

Apartmanlar bütün eşyasiyle birlikte kiralanıyor. Paristeki korkunç ev buhranına, kira yüksekliğine karşı mükemmel bir çare.

Köydeki Türk nüfusuna general Sadi Atikkan ve 15 millet arasında kültürü, zarafeti, nezaketi ile etrafında bir sevgi halkası yaratmış olan Bayan Atikkan âdeta annelik, babalık ediyorlar. Türk aileleri, kuvvetli şahsiyetleri ile köyün umumi hayatında birinci plândalar. Burada kendinizi âdeta modern ve büyük bir orduevinde hissediyorsunuz.

Meselâ köyün en genç çifti, Yüzbaşı Mehmet Demirhan ile zevcesi Müzeyyen Demirhandır. Üç çocukları var. Müzeyyen hanım çok temiz, titiz bir bayan. Çocukları, bizim usul, kunduralarını kapıların dışında çıkarıyorlar. Boş pabuçlar sıra sıra diziliyor. Şimdi bu usulü gören bütün Amerikalılar, bütün Almanlar, bütün Norveçliler, bütün İzlândalı hanımlar kocalarına, çocuklarına pabuçlarını sokak kapısı dışında çıkartıyorlar. Bu gidişle dünya ordusunda eve pabuç çıkarıp öyle girme usulünü yaymış olacağız. Köyde bir de Mehmetçik var. Malatyalı Bay Süleyman. Generalin emireri iken terhis olmuş. Fakat yine yanında kalmış. Kendisine «Pariste bir Malatyalı» diyorlar. Gayet zeki bir Mehmetçik. Beş günde Versailles'dan Champs Elysées'ye kadar bütün Parisi karış karış öğrenmiş. Pariste Türkiyeye ait gördüğü bir film bu köylü çocuğunu çileden çıkartmış, önüne gelene dert yanıyor:

«Güya Türkiyeye ait film... Kaktım gittim. Zorla bilet buldum. Bir film ki yalnız çarşaflı kadınlarla dolu. Bir sırt hamalı ki sırtında dört karyola somyası!!!... Bir insan sırtında dört karyola somyası taşıyabilir mi? Köprü üzerinde bir dolmuş duruyor. İçinden 10 kişi çıkıyor!!!... Bir dolmuş arabası on kişi alır mı?...

«Tepem attı, tahammül edemedim, çıktım sinema salonundan dışarı...»

ALBAY ÖZGÜÇ — SHAPE karargâhında, yüzbaşıdan korgenerale kadar her rütbeden subay vardır. En küçük rütbeli subayımız yüzbaşıdır. İşte St. Germain köyünde oturduğu apartmanın önünde bir albay ailesi: Özgüçler.

PARİSTE BİR MALATYALI — Bay Süleyman: Generalin emireri. Şimdi terhis olmuş. Aslen Malatyalı. St. Germain köyünün 15 milleta mensup nüfusu «Pariste bir Malatyalı» nın terbiyesine, zekâsına, dürüstlüğüne pek hayrandır.

Reklam Moran

Çocuklar Sorar:

Niçin? Niçin? Niçin?

Çocuk «Niçin» lerine en iyi cevap veren

3

DOĞAN KARDEŞ

kitabı

Bu kitapları okuyan çocuklar Hayat ve Tabiat Bilgisi derslerinden de çok kuvvetli yetişirler.

DOĞAN KARDEŞ YAYINLARI

Satış yerleri:
DOĞAN KARDEŞ YAYINLARI, Galatasaray
DOĞAN KARDEŞ YAYINLARI, Divanyolu

Sipariş yeri:
DOĞAN KARDEŞ YAYINLARI A. Ş., Divanyolu
Klotfarer Cad. No. 7 - Posta Kutusu: 1146, İSTANBUL

SÜREYYA ORSİNİ

Eski İran Kıraliçesi ile genç İtalyan Prensinin aşk macerası nasıl başladı? Bütün dünyanın merakla takibettiği bu maceranın tam hikâyesini veriyoruz.

GEÇENLERDE Prenses Süreyya, Paskalya tatilini geçirmek üzere Roma'ya gittiği zaman, bu şehrin tarihe nam salmış heyecanlı günlerinden birkaçını daha geçirmesine sebep oldu. Her göründüğü yerde flâşlar parlıyor, polis faaliyete geçiyor, bir kargaşalıktır gidiyordu. Prensesin kaldığı Excelsior oteli önünde biriken kalabalık durmadan trafiği aksatıyordu. Bütün Roma tiyatro seyreder gibi hep Süreyyayı seyretmek merakında idi. Milyonluk şehrin Süreyyaya eski İmparatoriçelik günlerini hatırlatacak büyük alâkasının sebebi basitti: Süreyya âşıktı ve sevdiği adam da Romalı bir prensti.

Bu aşk hikâyesini anlatabilmek için birkaç ay geriye, geçen yılın son gecesine dönmek lâzım: 31 aralık 1958 gecesi. İsviçrede Saint - Moritz şehri. Senenin bu son gecesinde beynelmilel sosyete mensuplarının bir araya geldiği Palace otelinin barı... Dükler, prensler, zengin armatörler, tanınmış artistler hep burada. Bu akşam sabık Kıraliçe Süreyya bütün alâka ve nazarları üzerinde toplamış. Süreyya belki hiç bir zaman bu akşamki kadar güzel ve hoş görünmemişti. Herkesin aklında hep aynı sual var: Etrafta fıldır fıldır dönen genç Alman prenslerinden acaba hangisine Prensesin kalbini kazanmak nasib olacak?

Süreyyanın kiminle hayatını birleştireceği suali zaten Şahtan ayrıldığı andan itibaren zihinleri meşgul eden bir konu idi. Süreyyanın o zamanki durumu şöyle tarif edilebilir: 25 yaşında genç bir kadındı. Kıraliçelik yapmış, sonra da eski kocasının verdiği prenseslik unvanını almıştı. Bankalarda, yine eski kocasının kendisine hediye ettiği ve senede 20 milyon Frank gelir getiren bir meblâğ yatıyordu. Bütün bunların üstünde de dillere destan olan bir güzelliği vardı. Ve nihayet bu kadın hayatına yeni bir veçhe vermek zorunda idi. Elbette etrafında birçok hayranları olacaktı. Netekim ilk namzet, bir Alman baronu olan 1.87 boyunda Dieter von Maisen - Ponickau idi. Süreyya, büyük bir sanayici ve arazi sahibi olan Baronla Amerika dönüşü vapurda beraber seyahat etmişti. Daha sonra da Baden ve Bad-Godesberg sosyetesinin balolarında beraber göründüler. Barondan sonra Herald von Bohlen ortaya çıktı. 42 yaşındaki Bohlen, Krupp ailesine mensuptu. Bir müddet sonra matador yapılı genç ve güzel İspanyol bankeri Antonio Munoz namzetler arasına katıldı. Süreyya bu bankerle Madride giderek gezintiler yaptı. Bundan sonra sıra Orsini'den evvelki son namzede geldi. Babasının İran Elçisi olarak bulunduğu Bonn'a döndükten sonra Süreyyaya kucak dolusu kırmızı güller yağmağa başlamıştı. Gülleri gönderen 35 yaşındaki Alman prensi von Thun und Taxis idi. Süreyya, bu genç Alman prensi ile de bir müddet beraber görüldü. Nihayet hikâyemizin başladığı yılbaşı gecesini geçirmek üzere Palaca oteline beraber gittiler.

O gece Süreyya ile Prens von Thun und Taxis'in beraber oturdukları otelin barı küçük bir dans salonu şeklindedir. Dekorasyonda bir fevkalâdelik yoktur. Yalnız beyaz örtülü küçük masaların üzerlerine çiçekler serpilmişti. Bir köşede bir Küba orkestrası ça-ça-ça melodileri çalıyordu. Tam gece yarısı elektrikleri söndürdüler. Kömürcü kıyafetli genç çocuklar salona dalarak eski İsviçre ananelerine göre misafirlerin yeni senesini kutladılar. Süreyyanın önünde birden iri yapılı genç bir şahıs belirdi ve iğilerek Prensesi selâmladı. Thun Prensi, bu genci, «Raimondo Orsini» diye takdim etti. Biraz sonra Süreyya, Orsini ile dansa kalktı. Daha sonra da beraber yemek yediler.

Orsini ile Süreyya bu geceyi takibeden günlerde birbirlerinden hiç ayrılmadılar. Süreyyanın hüzünlü görünüşü yok olmuş, çehresine tabii şekli avdet etmişti. Artık o, eski mahzun kıraliçe değildi. Gülümsüyor, canlı konuşuyor, hattâ gülüyordu. Orsini ise onun bir dediğini iki etmiyen muhafız şövalyesi haline gelmişti. Orsini'yi Bonn'daki Sefaretlerde Süreyyanın babası da kabul etti. Prensin gönderdiği çiçeklerin, solmaya vakit bulamadan yerine yenileri geliyordu. Nihayet Münih Karnavalına da gittiler. Bu karnaval esnasında verilen büyük bir maskeli baloya Madame Butterfly kıyafetiyle giden Süreyya, bütün gece Orsini ile dansetti. Daima gülüyor ve Romadan bahsediyordu. Hiç şüphe yok ki Paskalyayı Romada ve Orsini ile beraber geçirmek kararı, o gece alınmıştı.

Sabık Kıral Umberto vaftiz babası olduğu halde, yakın zamana kadar Orsini'yi çok kimse tanımazdı. Çünkü o, sade ve münzevi bir hayat yaşardı. Düklerin partilerinde veya kulüp toplantılarında vakit geçirmekten ziyade, mütevazı kahvehanelerde aktörlerle ahbaplık etmeyi tercih ederdi. Halbuki yeğeni Philip Orsini'nin Papalık nezdinde mühim bir mevkii vardı. Fakat Philip'in İngiliz aktrisi Belinda Lee ile münasebeti Roma aristokrasisinde büyük bir skandal yaratmıştı. Orsiniler 431 seneden beri prensti. Aileden 5 papa, 21 aziz, 40 kardinal yetişmişti. 21 kız kıraliçelik tacı giymiş, 12 asilzade kızı da Orsinilere gelin gelmişti. Kısacası, aile, yabana atılacak cinsten değildi. Bunun içindir ki, kızkardeşi Steva, halktan bir adamla evlenmek isteyince, Raimondo muhalefet etmişti. Süreyya ile nişanlanacağı haberi Orsini'yi herkese iyice tanıttı. Gazete ve mecmualar baş köşelerine resimlerini bastılar. Ona ait herşeyi artık bilmiyen kalmamıştı: Orsini 27 yaşında idi. Boyu 1.92 idi. Arkeoloji, Lâtin ve Yunan filolojisi tahsil etmişti.

Süreyya, Romaya geldiğinden beri Orsini'nin 470152 numaralı telefonu hiç cevap vermiyordu, çünkü fişi çekilmişti. Fakat apartmana, mütemadiyen boyacılar ve mefruşatçılar gelip gidebiliyordu. Bizzat Prens, bir gün elinde bir tüyle, hizmetkârlara yardım etmiş, hattâ kütüphanesinin tozunu almak için yarım gün harcamıştı. Ayrıca, antredeki ızgaraları boyamış, içeriye bir takım saksılar yerleştirmişti. Söz arasında sıkıştırılınca da: «Nişan için söyliyecek sözüm yok. Nasıl isterseniz öyle düşününüz...» diyordu. Süreyyanın cevabı ise daha tatminkâr değildi: «Ben buraya sadece turist olarak geldim. Bu şehir hoşuma gidiyor...»

ÂŞIK SÜREYYA İşte, şatafatlı bir Şark sarayının kaskatı teşrifat icapları dışında, sevebilen ve bu sevgisini açık kalble ortaya dökebilen Süreyya. İlk aşkı Şah'tı, ama bu sevgisinin büyüklüğünü hiçbir foto objektifi tesbit edemedi. Prens Orsini'de durum bambaşka. Çünkü iki gencin aşklarını ortaya dökmelerinde hiçbir engel yok. Netekim bu aşkın geliştiği Münih şehrindeki bir Faşing balosunda dünya Prenses Süreyya'yı ilk defa olarak «Seven Kadın» çehresiyle görebildi.

Süreyya, sevdiği adamla bulunmanın bir kadında doğurduğu neşe...

Ancak seven genç bir kadının gösterebildiği o müşfik dikkat...

NASIL BAŞLAMIŞTI — Saint Moritz'in Palace otelinde tesit edilen yılbaşı gecesine Süreyya, von Thun und Taxis Prensi ile gelmişti. Başka bir masada ise Prens Raimondo Orsini, eskiden İngilterede modellik yapmış olan Baron Thyssen'in karısiyle beraber oturuyordu. İki genç bütün gece bakıştılar. Nihayet Prens Orsini kalkıp Süreyya'yı dansa davet etti.

Nihayet bir kadının bir erkeğe en büyük hediyesi aşk dolu bakışlarıa.

GERONIMO'NUN SONU

YAZAN: JACK SCHAEFER — ÇEVİREN: ADNAN ERİM

Şu kayalığın ardında belki yüz atlı gizliydi! Biraz ilerde muhakkak elli atlı hücuma hazırlanıyordu. Uzaklarda, hareketsiz duran fundaların arası ihtimal kum gibiydi!...

1885 senesinde New Mexico... Beyazlarla kızılderili yerliler arasında kanlı mücadele devri!... Muntazam birlikler, vahşi Apaşların şaşırtıcı akınlariyle yıpranıyor...

Güney bölgesinde harekâta iştirak eden birliğin kumandanı, kuvvetlerini ufak kısımlara ayırdı. Arazi üzerine yaydı.

Genç bir teğmen, kendi emrine düşen yüz kişilik kuvvetin başına geçip uzaktaki sarı tepeli kayalıklara doğru ilerledi.

Üzerine basıp geçtikleri şu topraklardan bir anda yüzlerce Apaş bitebilirdi!... İhtiyati tedbir olarak, münasip bir yerde mola verdi. Başçavuşu yanına çağırarak ona şu emri verdi:

— Geronimo'yu yanına alıp keşfe çıkacaksın! Getireceğiniz haberleri burada bekliyorum!...

Geronimo, meşhur bir kızılderili aşiret reisiydi. Senelerce beyazlara karşı inatla dövüşmüş, sonra aşiretini terkedip beyazlara dönmüştü. Neden dönmüştü?... Bunu bilen yoktu. Bulundukları bölgenin her tarafını, en gizli yerlerine kadar tanıyan oydu. Apaşların harb metodlarını ondan daha iyi bilen mevcut değildi.

Başçavuşla Geronimo atlarına atladılar. Dörtnala kalktılar.

Rüzgâr gibi gidiyorlardı. Sarı tepeli kayalara yaklaştılar. Gözleri etrafta Apaş arıyordu. Sonsuzluklara uzanan arazi üzerinde in cin top oynuyordu. Fakat birdenbire kayaların ardından iki silâh patladı. Başçavuş, atıyla beraber yere yuvarlandı!... Geronimo durup hayvanından inmedi. Aksine, atını mahmuzladı. Yıldırım hiziyle uçup kayboldu. Uzaklarda tozlara karıştı...

Tüfek sesleri durdu. Başçavuş omuzundan yaralıydı. İki iri kayanın arasına yuvarlanmıştı. Kayanın kenarı yüzünü çenesine kadar derince yırtmıştı!

Mendilini çıkarıp yaralarına bastırdı. Müthiş acıyordu. Kan durmuyordu. Yaya geri dönmesine de imkân yoktu. Atı ölmüştü. Geronimo da kaçmıştı!...

Apaşlar onu öldü sanıp da mı yanına gelmemişlerdi?!... Belki Geronimo'nun peşindeydiler. Fakat Geronimo onu ölüme terketmiş bulunuyordu!...

Kendi kanındakilere bile ihanet etmiş olan bir adam ona ihanet etmez olur muydu!...

Hayır. Geronimo ona ihanet etmemişti. Bu, sadece bir muharebe manevrasıydı. Apaşları, kendi peşine düşürmek için böyle yapmıştı. Başçavuşu yalnız bırakmasının sebebi buydu.

Çok geçmeden tekrar nal sesleri duyuldu. Geronimo, nefes nefese atından atlayıp başçavuşun yanına diz çöktü. Derhal kendi gömleğini yırttı. Yaraları sardı.

— Korkma Başçavuş!... dedi. Yaraların ağır değil! İlk tedavini yaptım. Çok sürmez, Teğmenin yanına varırız!...

Çavuşun gözlerinin önünde simsiyah bir uçurum açıldı. Birdenbire bu uçurumun derinliklerine doğru dehşetle yuvarlandığını hissetti.

Geronimo, Apaşlara karşı hilesinde muvaffak olmuştu. Başçavuş yere düşer düşmez atını sürünce Apaşlar peşine takılmışlardı. Fakat Geronimo'nun atı dehşetli bir süratle uçuyordu. Apaşlar, önceden attan inip kayaların arkasında siper almışlardı. Tekrar hayvanlarına atlayıncaya kadar Geronimo kilometrelerce yol almıştı, Buna rağmen peşini bırakmadılar. Lâkin beyhude yoruldular. Bir müddet, uzaktan hayal gibi görünen Apaş reisi, yavaş yavaş gözden tamamen kayboldu!... Sağa sola at koşturup arandılar. Sonra yolunu beklediler. Halbuki bu sırada Geronimo çok uzaklardan dörtnala kayalıklara dönmüş, Başçavuşun yanına varmıştı.

Baygın çavuşu atının terkisine yüzükoyun yatırdı. Kendi de eğerin üzerine sıçradı. Hayvanı dörtnala kaldırdı.

■

Birliğe varır varmaz Teğmen, tedavi için Başçavuşu kasabanın hastanesine gönderdi. Sonra, Geronimo'nun rehberliğiyle kuvvetini hareketa geçirdi.

O gün yüz kişilik ordu birliği, iki yüzden fazla Apaşı kayalarda sıkıştırdı. Geronimo'nun mâhirane manevraları, görülmemiş hücum usulleri sayesinde, kısa zamanda hepsini yoketti.

■

Başçavuş hastanede kendini çabuk toplamıştı. Birkaç hafta sonra taburcu edildi. Fakat vurulup attan düşerken yüzünde açılan derin yaranın izi, olduğu gibi kaldı. Bu iz çenesine kadar uzanıyordu!

■

Aradan seneler geçti. 1898 yılında Kansas şehrinde bir birahane tezgâhtarı, adam öldürmekle itham edildi.

Bir gün akşam üzeri birahaneye pelerinli bir Apaş girmişti. Tezgâhtar, bu adamdan nefret ediyordu. Her gece bu kızılderili, ordu subaylariyle gelip içerdi. Ona hizmet etmekten hoşlanmıyordu. Mümkün olsa onu gebertecekti. Zaten o günün kanunları, bir beyazın bir kızılderiliye herhangi bir şekilde hizmet etmesini veya ayağına kadar içki getirmesini menediyordu! Apaşların, beyazlara ait birahanelere girmeleri de yasaktı!

Her zaman subayların himayesinde buraya girmeye cesaret eden bu küstah Apaş, şimdi de kanunlara ve beyazlara kafa tutar gibi, yapayalnız gelmişti!... Üstelik, ordu subaylarının yaptığı gibi, elini havaya kaldırıp emretti:

— Bir viski getir!...

Tezgâhtar hiddetinden kıpkırmızı kesildi. Şimdi bu adamı yakasından tutup yere çalmak istiyordu. Fakat birahanenin patronu içerdeydi. Hayli de paracı idi. İster beyaz olsun, ister kızılderili, hiçbir müşteriyi kaçırmak istemezdi...

Homurdanarak viski bardağını masanın üzerine bıraktı. Tezgâhına döndü.

Apaş viskiden bir yudum çekti. Yüzünü ekşitti. Bardağı eline alarak masadan kalktı. Tezgâha yaklaştı:

— Şunu değiştir! Beğenmedim!...

Tezgâhtarın o anda kanı beynine sıçradı! Tezgâhın çekmesinde duran altıpatları çektiği gibi tetiğe bastı! Altı kurşunun hepsini kızılderilinin üzerine boşalttı! Apaş cansız yere serildi.

O esnada birahanede iki müşteri içki içmekteydi. Vakayı aynen gördüler...

Ertesi gün mahkeme bu iki kişiyi şahit olarak çağırdı. Hâdiseyi olduğu gibi anlattılar. Gözlerinin önünde, kızılderilinin nasıl katledilmiş olduğunu bütün teferruatı ile izah ettiler.

Mahkeme, tezgâhtarı suçlu bulup yirmi, otuz sene hapse mahkûm edecek veya idamına karar verecekti. Bu muhakkaktı! Fakat böyle olmadı!...

Kaatili müdafaa etmek için avukatlar tutuldu. Bu avukatlar uzun uzun müdafaalar hazırladılar. Mahkemede saatlerce okudular. Hâkim, kararı başka güne bıraktı.

Duruşma günü geldi. Celse açıldı. Avuktalar yeni baştan müdafaada bulundular. Karar gene başka güne atıldı.

Böylece aylar geçti. Nihayet dendi ki, bu Apaş, kanuna aykırı olarak beyazlara ait bulunan birahaneye girmiş ve yine kanuna aykırı olarak, bir beyazdan içki istemiş! Bu hareketi suçtur. İçkiyi beğenmeyişi de hakarettir! Ayrıca, kendisi de bir kızılderilidir. Apaşlarla muharebe hali devam etmektedir. Şu halde bu adam zaten düşmana mensuptur. Bu hâdisenin cinayetle ilgisi yoktur... Ayrıca, kızılderilinin üzerinde pelerin bulunuyordu. Elinin biri pelerinin içindeydi. Belki o elinde bir tabanca gizliydi. Şu halde tezgâhtar, kendini müdafaa etmek maksadiyle ateş etmiştir. Kızılderilinin, onu öldürmek kastiyle tezgâhın başına gelmediğini kim ispat edebilir?

Mahkeme beraet kararı verdi. Tezgâhtar serbest bırakıldı.

■

Bu vakadan sonra üç sene daha geçti. 1901 senesi geldi. Bir sabah, aynı birahane hergünkü gibi açıldı. Tezgâhtar aynı adamdı. Tezgâhın başına geçip bardakları silmeğe, tabakları raflara yerleştirmeğe başladı. Arka masaya bir tek müşteri gelip oturmuştu.

Az sonra kapı aralandı. Üzerinde bol bir ceket, başında kulaklarına kadar geçmiş bir şapka olan bir adam içeri girdi. Doğru tezgâhın önüne gitti. Başını uzatıp hafif sesle birşeyler söyledi. Tezgâhtarın benzi o anda kül gibi oldu. Sonra elindeki bira bardağı yere düştü. Bol ceketli adam yavaşça sağ elini ceketinin cebinden çıkardı. Bir tek silâh sesi duyuldu. Tezgâhtar yere yıkıldı...

Bu vakanın bir tek şahidi vardı: Arka masada oturan adam. Bu müşteri, bir maden işçisiydi. Bol ceketli adamın gözlerini seçememişti. Fakat yüzünün gözlerinden aşağı olan kısmında derince bir yara izi farketmişti. Çenesine kadar uzanan bir yara izi!...

Günlerce aramalar devam etti. Çenesinde yara izi olan adamı bulmak mümkün olmadı. Sadece, birahanenin yakınlarındaki çalıların dibinde, bol ceketle eski bir şapka, iç içe büzülmüş halde ele geçti...

Büyük Millet Meclisinin Kuruluşuna Doğru

Büyük Millet Meclisinin kuruluşunun yirmi dokuzuncu yıldönümü dolayısiyle, tarihî hâdiseyi doğuran sebeplerin ilgi çekici hikâyesini sunuyoruz.

YAZAN: NAŞİD HAKKI ULUG

23 nisan 1920 günü, Ankarada Büyük Millet Meclisinin toplanması kurtuluş hareketinin hamlelerinden biridir; Mustafa Kemal, ateş ve kan içinde yüzen Anadolunun göbeğinde fevkalâde salâhiyeti haiz Büyük Millet Meclisini toplıyarak ihtilâlin mesnedini kurmuştur. İstanbulun işgalini öğrenince, haberi Anadoluya yayarak, kumandanların, valilerin ve millî teşkilâtın çok dikkatli olmalarını, halkın heyecana kapılmamasını, milleti aydınlatmıya devam edeceğini bildirmiş ve millete hitaben neşrettiği bir beyannamede, Osmanlı Devletinin yedi yüz senelik hayatı hâkimiyetine son verildiğini bildirerek Türk milletini medeni kabiliyet ve yaşama hakkını, istiklâlini ve bütün istikbalini savunmıya çağırmıştı. Beyanname Mustafa Kemalin şu cümleleriyle bitiyordu:

«... Giriştiğimiz istiklâl ve vatan mücahedesinde Cenabı Hakkın avnü inayeti bizimledir...»

Mustafa Kemal aynı zamanda Eskişehir ve Afyondaki İngiliz birliklerinin silâhlarının alınmasını veya onların uzaklaştırılmalarını emrediyor, Geyve ve Ulukışlada demiryollarının tahrip edilmesi ve Anadoludaki bütün İngiliz subaylarının tevkifi karariyle birlikte; Ankarada derhal bir Mebuslar Meclisi toplamıya teşebbüs ediyor; makine başında kumandanların mütalâalarını alıyor ve artık kurtuluş dâvasının müsamahasız kararlarını tatbik azmiyle, Garp Türklerinin kuracağı, yeryüzündeki tek müstakil yeni devletin, bir Kurucular Meclisi tarafından kurulmasını ve adının da o zamanki deyim ile Müessisan Meclisi olmasını düşünüyordu. Karabekir ve Hüseyin Salâhattinin, Müessisler Meclisi adının, halkın ünsiyet etmediği bir tâbirdir, yollu mütalâaları ile memlekete hâkim olan havanın henüz böyle bir maksadı hissettirmiye müsait olmadığını muhakeme eden Mustafa Kemal, yeni Meclisi, «Fevkalâde salâhiyete sahip bir Meclis» olarak 19.3.1920 de Ankrada toplantıya çağırıyordu.

Bu Meclis, dağılmış olan Mebuslar Meclisinden Ankaraya gelebilenlerle, her sancaktan ikinci seçmenlerle, vilâyet, sancak ve belediye meclisleri ile Müdafaayı Hukuk heyetleri tarafından seçilecek beşer mebustan teşekkül edecek, Meclis üyeliğine her parti, zümre ve cemiyet tarafından aday gösterilebilecek ve her fert de bu mukaddes mücadeleye fiilen katılmak için müstakil olarak adaylığını koyabilecekti.

En büyük mülkiye memurlarının reislik ve mesuliyetine verilen bu ihtilâl Meclisi seçimi, nihayet 15 günde ekseriyetin Ankarada toplanmasını sağlıyacak şekilde yapılacaktı.

Ankaraya doğru yola çıkan mebuslar, Mustafa Kemal ile temas aradıkları gibi, Mebuslar Meclisi Reisi Celâleddin Arif de 27 mart gecesi Düzceden temasa geçmişti. Mustafa Kemal, bu zata 19 martta başlattığı seçim kararını bildirmiş ve onu bu karara iltihaka davetle kısa bir beyanname ile bu iltihakını millete bildirmesini rica etmişti. Gelen cevap Mustafa Kemali tatmin etmedi. Büsbütün başka mahiyet ve salâhiyette, daimi bir Meclis teşkil etmeyi ve bu Meclis ile tasavvur ettiği inkılâp safhalarını beraber geçirmeyi düşünen Mustafa Kemal, Salâhattin Arifin görüş ve düşüncelerinin, kendisininkilerden çok uzak olduğunu ilk anda gördü; İstanbul Hukukunun Anayasa hocası, tamamen eski şekil ve mahiyet ve salâhiyeti taşıyan bir Meclisin toplanmasını istiyordu. Mustafa Kemal, bu görüş karşısında münazarayı uzatmayı doğru bulmadı, 19 mart tarihli beyannamesini ona bildirdi ve ondan bu beyannamenin esaslarının, düşüncelerine umumi surette mutabık olduğu cevabı ile yetindi.

Vatanı kurtarmak için her naza, her kahra katlanmayı şiar sayan Mustafa Kemal, Celâleddin Arif merhumun elinden ve dilinden mebuslara ve belediye reislerine hitaben 4 nisan 1920 de iki beyanname almıştı. Celâleddin Ârif, mebuslara hitap ederek, Mebuslar Meclisi tecavüze uğrarsa kanun esasları dahilinde seçilecek üyelerle birlikte fevkalâde toplantı yapabileceğini bildiriyor ve diyordu ki: «Ankaraya muvasalatımdan önce umumi vaziyetin gösterdiği istical ve ibram üzerine Ankaradaki Temsil Heyeti tarafından esas kaideler dahilinde millet seçime davet edilmiş olduğundan bu suretle yeniden seçilecek üyelerle birlikte Fevkalâde Millî Meclis halinde toplanmak üzere bir an önce Ankarayı teşrif buyurmalarını, bu suretle vatanın selâmetini tekeffül edecek tedbirler almanızı hamiyetinizden beklerim.»

Mebuslar Meclisi Reisi, belediyelere yayınlanan beyannamesinde ise «Kurtulan mebuslarımızla beraber iktizayı halin takrir ve tesbiti için toplanacak fevkalâde Meclise üye seçimi hakkında önceden Temsil Heyeti tarafından yapılan ve milletçe kabul edilerek icabına girişilen tebliğ dairesinde seçimin yapılmasını» bildiriyordu.

İhtilâl merkezine kavuşan ilk mebuslar kafilesine ait ilk haber Ankaradan gelmişti: Yunus Nadi (İzmir), Cami (Aydın), Hüsrev Gerede (Trabzon), Abdullah Azmi (Eskişehir), Vehbi (Konya), Yusuf Kemal Tengirşenk (Kastamonu), Dr. Rıza Nur (Sinop), Adnan Adıvar (İstanbul), Sırrı (İzmit), Hüseyin Avni, Necati Albayrak ve Zihni (Erzurum) Ankaraya ulaşmışlardı.

Halbuki bu zevattan, Profesör Yusuf Kemal, Abdullah Azmi, Vehbi ve Dr. Rıza Nur, İstanbulun İtilâf Devletlerinden seyahat müsaadesi alarak gönderdiği bir öğüt heyeti olarak yola çıkmışlardı. Mustafa Kemalin aldığı tertibata göre, Anadoluya ayak basanlar sıfat ve salâhiyetleri ne olursa olsun muhafaza altına alınarak Ankaraya gönderilecekler, zararlı görülenler geri çevrilecekti. Bu zevat mebusluk sıfatını haiz olduklarından Meclise katılmışlardı. Meclis seçimi hızla devam ile beraber bazı yerlerde tereddüt ve mümanaata da uğruyordu. Dersim, Malatya, Elâzığ, Konya, Diyarbakır ve Trabzon seçim daireleri dışında her taraf yeniden seçtiği mebusları tamamlamıştı. Buralarda idare âmirlerinin tereddüt ve cesaretsizlikleri bu gecikmenin sebebi idi; Mustafa Kemal halka hakikati anlatmıya muvaffak olunca, oralar da mebuslarını Meclisin açılmasından sonra yetiştirmişti.

Memleket heyecan içinde idi, gazeteler ateş püskürüyordu... İradei Milliye gazetesi Fransa büyük inkılâbının bir beyannamesini sütunlarının başına geçiriyordu: «Millî Meclis, yabancı bir hükümetin Fransanın iç işlerine taarruz etmesini kabul etmektense, mahvolarak enkaz altına kendisini gömmeyi millet adına beyan eder.»

Şeyhülislâm Dürrizade Abdullah neşrettiği fetvalarla halkı Mustafa Kemal aleyhine isyana teşvik ederken, Ankara Müftüsü rahmetli Rifat Börekçi Efendi, yayınladığı fetvalarda millî mücahitlere saldıran düşmanlarla dövüşmenin her mümine farz olduğunu, bu uğurda dövüşenlerin şeran âsi sayılmıyacağını, bu mücahitlere karşı silâh kullananların en büyük günahı işlemiş olacağını ve düşmanların zoru ve kandırmasiyle hakka ve hakikate uymıyarak İstanbulun neşrettiği fetvaları hiçbir Müslümanın dinlememesi lâzım geldiğini ilân ediyordu.

Her taraftan Anadolunun birliğini bozmak için propagandacılar sevkolunuyordu. 22 nisan günü âsiler tarafından Millî Mücadelenin büyük bir kahramanı 24 üncü Tümen Kumandanı Yarbay Mahmut Bey, Hendekte şehit edilirken, Mustafa Kemalin idare teşkilâtına ve silâhlı kuvvetler kumandanlarına yaptığı şu tamim, yeni Meclisin, yeni devletin Ankarada ertesi günü kurulacağını bildiriyordu:

«Bimennihilkerim, nisanın 23 üncü cuma günü Büyük Millet Meclisi açılarak vazifeye başlıyacaktır. O günden itibaren idare ve ordu makamlarının ve bütün milletin merciinin, bu Meclis olacağı tamim olunur.»

Mustafa Kemal, o günün ağır şartları içinde yeni devleti, yeni hükümeti kuruyor, Türk milletinin iradesinin ancak bu Mecliste tecelli ettiğini, vatanın mukadderatını bu Meclisin eline aldığını ve onun üstünde hiçbir kuvvetin mevcut olmadığını bütün dünyaya ilân ediyor ve yeni Meclisin sinesinde artık Anadolu ve Rumeli siyaset, kültür, inan sahalarında gerçek ve mukaddes birliğine kavuşmuş bulunuyordu.

O günlerde Atatürk Bekir Sami (solda) ve Rauf Beylerle Sivasta.

Padişah ve Şeyhülislâmının, İstiklâl Savaşı aleyhine neşrettikleri fetvalara karşı milleti mücadeleye davet eden fetvalar çıkaran Ankara Müftüsü Rıfat Börekçi. (Bu resim B.M. Meclisi Müzesindeki, Temsil Heyetinin 27.12.1919 da Ankarada karşılanmasını gösteren İ. Saip'in büyük yağlıboya tablosundan alınmıştır).

Büyük Millet Meclisi 23 nisan 1920 de Ankarada bu tarihî salonda toplanmış ve Türkiye Cumhuriyeti de bu çatının altında 29.10.1923 te ilân edilmiştir. Bu tarihî tablo 1923 te Profesör Celâl Esad Arseven tarafından Ankarada yapılmıştır. Bu salon bugün Büyük Millet Meclisi Müzesinin salonu olarak o günkü haliyle muhafaza olunmaktadır.

Hayat

BİRİNCİ BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

Üç Hafta

3

YAZAN: ELINOR GLYN — ÇEVİREN: FİKRET ARIT

Hiç gürültü etmeden nasıl geçmişti taraçayı? Ne zamandan beri orada idi acaba? Fakat şimdi bunları düşünmenin sırası değildi. Orada idi ya. Işıldayan gözleri ile ona bakıyordu ya. Ne söylüyordu bu gözler? Ona gülümsüyorlardı. Paul sıranın üstüne çıktı. Şimdi boyları hemen hemen aynı hizada idi. Ve Paul ümitle ona bakıyordu.

Birşey mi fısıldamıştı kadın? Yoksa rüya mı görüyordu? Ses o kadar hafifti ki bir şey söyleyip söylememiş olduğundan emin değildi. Sarmaşıkları tutarak kendini kadına doğru çekti. Artık emindi. Kadın:

«Gel Paul» dedi. «Sana söyliyeceklerim var.»

Paul uçar gibi küçük kapıya gitti.

III

Girdikleri odanın dört bir yanında çiçekler vardı: Güller, zambaklar, gardenyalar, menekşeler... Işıklar alçak ve gölgeli idi. Ocağın yanına geniş bir divan konmuştu. Divanın üstüne, altın ve gümüş sırma işlenmiş mor ipek kadife yastıklarla örtülü bir kaplan derisi serilmişti. Paul ömründe ne böyle işlemeli, ne de bu biçimde yastıklar görmüştü.

Kadın kendini divana bıraktı. Sırtında yine tüllü bir siyah elbise vardı. Elini yanına uzatarak:

«Gel» dedi. «Gel yanıma ve anlat.»

Sesi musiki gibi idi. Fakat telâffuzu hiçbir şey belli etmiyordu. Pekâlâ İngiliz de olabilirdi ama Paul nedense onun İngiliz olmadığına hükmediyordu. Şapkasız daha cazip ve gençti. Fakat ne genç, ne de güzel olan, buna mukabil kendini ilâhe olarak kabul ettiren bir kadın için gençlik ve güzelliğin ne önemi vardı?

Paul mahçup bir gençti. Herhangi bir kadınla rahat rahat konuşabilmesi için aradan uzun zaman geçmesi lâzımdı. Buna rağmen işte Binbirgece Masalları gibi bir maceranın eşiğinde idi.

Divanın kenarına ilişti. Adını nereden biliyordu?

Kadın yeşil gözlerini kısarak:

«Üç günden beri beni düşünüyorsun değil mi Paul?» diye sordu.

Paul tereddüt etmedi:

«Evet.»

«Biz ikimiz de — nasıl söyliyeyim — sürükleniyor — tatil yapıyor — unutmağa çalışıyoruz. Onun için biribirimizi anlıyacağız, değil mi?»

«Ohhh evet...»

«Sen güzel bir gençsin Paul. Bütün İngilizler gibi uzun bir boyun, dalgalı, sarı saçların var. Annen herhalde seni çok sevmiştir?»

«Öyle sanıyorum.»

«İyi mi annen?»

«Evet. Tanır mısınız kendisini?»

«Uzun yıllar önce görmüştüm. Seni hemen tanıdım. O kadar annene benziyorsun ki... Annene ve amcalarına... Bilhassa Lord Hubert'e...»

«Hubert amcam malın gözüdür...»

«Malın gözü mü?»

Güldü:

«Ne demek o?»

Paul utandı:

«Malın gözü... Yâni... Demek istedim ki...»

Kadın tekrar güldü:

«İzah edemedin ama ben anladım. Demek Hubert amcana senin yalnız yüzün benziyor. Ahlâkın değil. İyi...»

Lord Hubert kadın maceraları ile meşhur bir adamdı. Paul bir kıskançlık duydu:

«Onu iyi tanıyorsunuz herhalde?»

«Yooo, öyle bir şey söylemedim. Bir, iki defa gördüm onu — senelerce önce — bir prensesin düğününde... Niye kaşların çatıldı?... Peki bir daha Hubert amcandan bahsetmeyiz...»

Arkasına yaslanarak tekrar güldü.

Paul pek çocuk yerine konulduğunu hissediyor, çocuk olmadığını göstermek istiyordu. Kadın devam etti:

«İlk gece ne kadar kızgındın bana... Benden nefret ediyordun. Hem ne kadar şarap içtin öyle. Sen yaşta bir çocuğun o kadar şarap içmesi doğru mu?»

Paul saçlarının dibine kadar kızardı. Sonra başını kaldırdı:

«Evet — biliyorum... Çok budalaca şeyler yaptım — ama öyle — öyle altüst olmuştum ki...»

Kadın kedi gibi kıvrılarak cazip bir davranışla doğruldu:

«Bak bana...»

Paul utançla buğulanmış mavi gözlerini kadına kaldırdı.

«Niye altüst olmuştun çocuk?... Söyle bakayım bana Paul...»

Sanki bir musiki parçası imiş gibi adını ne sık tekrar ediyordu. Bu adın her tekrarlanışında heyecanlanan Paul cesaretini topladı:

«Fakat siz nereden, nasıl anladınız benim içimden geçenleri? Ne kadar içtiğimi? Bir defa bile gözlerinizi kaldırıp bakmadınız halbuki...»

«Belki ben bakmadan da görüyorumdur istediğim zaman. Kimbilir...»

«İstediniz demek... Görmek istediniz?»

Kadın gözlerini indirdi. Yumuşak, beyaz yanakları dünyanın en güzel, en şeffaf pembesi ile bir genç kız yüzü gibi kızardı. Bu değişiklik o kadar âni olmuştu ki Paul şaşırdı. Cesaretlendi. Neşeli bir sesle:

«İstediniz» diye ısrar etti. «Siz de bana bakmak istediniz?»

Kadın:

«Evet» diye fısıldadı.

Paul'a baktı. Fakat bu sefer gözlerinde kırgın bir ifade vardı. Paul devam etti:

«Onun için mi içinizi çektiniz sarmaşıklar arasında? Niçin iç çektiniz?»

Kadın bir an bekledi. Sonra yavaşça:

«Çok sebepler var» dedi. «O kadar genç ve güzeldin — öyle kendinden geçmiş bir halin vardı ki...»

«Ama sarhoş değildim. Sarhoş olmam için daha epey içmem lâzım. Düşünüyordum ki...»

Kadının bu sözle sarhoşluğu kastetmediğini anlıyarak mahçup oldu. Kadın bunun üstünde durmadı:

«Niye altüst olduğunu hâlâ söylemedin Paul. O kötü porto şarabını içecek kadar neden altüst olduğunu...»

«Sizin yüzünüzden. Size karşı duyduğum ilgiye kızdım. Beni altüst eden siz oldunuz.»

Kızardı. Kadın mor yastıkların arasına gömüldü. Vücudu öyle tatlı inhinalarla bükülmüştü ki Paul onu yılana benzetti. Kadın gözlerini tekrar yarı kapadı. Hülyalı, kısık bir sesle konuştu:

«Kader bu Paul. Yemek salonuna girer girmez anladım bunu. Aynı hissi sarmaşıkların ardında iken de duydum. Onun için kaçtım senden. Fakat bu gece artık hislerime hâkim olamadım. Seni çağırdım.»

Sustu. Onun içinden geçenleri okumak ister gibi gözlerine baktı. Kadının dudakları tekrar Paul'ün dikkatine çarptı. Ne gülümseyen, ne de somurtmuş dudaklardı bunlar. Bir heykeltıraş kalemi ile yontulmuş gibi dik, canlı, kuvvetli ve küçüktüler. Alt dudak ortaya doğru yuvarlaklaşıyor ve hafifçe çukurlaşıyordu. İştah açıcı kırmızı bir çiçek gibiydiler.

Paul heyecandan sarhoş olmuş, mekân ve zaman mefhumlarını kaybetmişti. Bu kadını sanki eskiden beri tanıyor gibiydi. Bütün varlığı ezelden beri onunla doluymuş sanıyordu.

Bir zaman ikisi de konuşamadılar. Kadının yüzündeki esrarlı ifadeden Paul onun durumu tarttığını hissediyordu. Fakat neydi bu durum?

Kadın, kendine çok yakışan o kedi davranışı ile doğruldu:

«Dinle Paul... O kadar gençsin ki sana ıstırap vermekten korkuyorum.»

Hızlı hızlı konuşuyordu. Devam etti:

«Daha vakit varken git Paul. Git, uzaklaş Lucerne'den. Paris'e, hattâ İngiltere'ye dön. Benden uzaklaş da nereye gidersen git.»

Onun kolunu tuttu. Gözlerine baktı. Yaş vardı gözlerinde. Renkleri de gri idi şimdi.

Paul ömründe vâkı olmamış bir hassasiyetle:

«Gitmiyeceğim» dedi. «Belki çok gencim. Fakat yaşamak istiyorum. Bunun için her ıstıraba katlanmağa hazırım. Bana hayatı yalnız siz öğretebilirsiniz. Yalnız siz...»

Sustu. Eğilerek kadının ellerini öpücüklere boğdu.

Kadın hafifçe titriyerek geri çekildi. Vazodan iri bir gül demeti aldı. Bütün gülleri kopardı. Paul'ün avucuna koydu. Elini kapattırdı. Avucunda güller olan bu yumruğu onun kalbine bastırdı:

«Al bunları ve git beni düşün» dedi. «Bunu sen istedin. Bu gece beni rüyanda gör. Unutma, her gecenin bir sabahı vardır.»

Ondan uzaklaştı. Paul daha ne olduğunun farkına varmadan da sessizce bir kapıdan çıkıp gitti.

Oda dönüyor, Paul'ün başı dönüyordu. Beyaz gülleri tutan eli hâlâ kalbinin üstünde olduğu halde kendini taraçaya, gecenin koynuna attı.

Saatlerce yürümüş olmalıydı. Otele dönüp yatağına girdiği zaman şafak söküyordu.

Gözlerini yumdu.

Uyandığı vakit gün adamakıllı yükselmişti. Oda, yastığa dağılmış güller yüzünden tatlı bir koku içindeydi. Çiçeklerin nasıl olup da odaya geldiğini hatırlar hatırlamaz yataktan fırladı. Bu, hakiki hayatının ilk günü idi.

IV

Paul kahvaltı ederken siyahlı kadını nasıl görebileceğini düşünüyordu. Adını bilmediği için herhangi bir ziyaretçi gibi dairesine gidemezdi. Garip değil mi daha ne adını, ne de kim olduğunu biliyordu. Tek bildiği, bütün benliğinin onu tekrar görebilmek için çırpındığı idi.

Yapılacak yegâne şey hole inip misafir kayıt defterine bakmaktı. Öyle yaptı. Otelde fazla misafir yoktu. İşgal edilen oda sayısına bakarak «Madam Zalenska ve maiyeti» ibaresinin aradığı kadın olacağını tahmin etti. Zalenska — herhalde Rus adı idi bu — bir soyadı. Kendi adı neydi acaba?

Kaşlarını çatmış düşünürken beyaz saçlı uşak yaklaştı. O saygılı, kibar tavrı ile bir mektup uzatarak Fransızca:

«Madam tarafından» dedi.

Paul sırtını uşağa döndü. Işığa doğru yürürken zarfı açtı. Kâğıdın köşesinde minicik bir aslan arması vardı. Pek İngilizce olmıyan bir ifade ile de şunlar yazılmıştı:

«Paul, bugün kendimi çok genç hissediyorum. Mavi göl ve yeşil ağaçları görmemiz lâzım. İstasyonun yanındaki motor iskelesine gel. Orada bekliyeceğim. Sen de genç olmalısın Paul. Bana hayatı öğretmelisin. Dmitry'ye cevabını söyle.»

Paul, Dmitry'ye döndü:

«Peki, derhal.» dedi.

Ve otelden çıkarak iskeleye doğru yürüdü.

Az sonra motor göründü. Kadın yeşil çizgili bir tentenin altına uzanmıştı. Motorun kumanda yeri kamaranın arka tarafında ve yüksekte olduğu için tentenin altında tamamiyle yalnızdılar. Kadın, kendisine fevkalâde yakışan gri bir elbise giymişti. Kocaman, gri şapkasının altındaki gözleri ona bakarken haylaz haylaz ışıldıyordu. Paul şezlongunu biraz daha kadına yaklaştırarak; büyük bir memnunlukla:

«Bana haber gönderdiğiniz için çok teşekkür ederim» dedi.

Kadın gülümsedi:

«Demek memnun oldun Paul? Ben memnun olacağını hiç düşünmedim. Sadece kendimi düşünerek seni istedim. Çılgın bir gün geçirmek istiyorum Paul. Gözlerinin memnuniyetten parladığını, saçlarının dalgalarında ışığın oynaştığını görmek istiyorum.»

Paul hâlâ çocuk yerine konulduğunu görerek kaşlarını çattı. Kadın güldü. Altın çıngırakların çalınışı gibi bir gülüştü bu. Onun düşüncelerine cevap verdi:

«Evet çocuksun. Kocaman, güzel bir çocuk Paul.»

Kadın böyle diyerek yüzünü göle çevirdi. Üstünde bahar renkleri oynaşan göl fevkalâde güzeldi.

«Şu kıyısındaki dalların yeşilliğini görüyor musun Paul? Ne yumuşak, ne tatlı değil mi? Şu köknarlara, onların altındaki maviliğe bak. Hele kayın ağaçlarının bakır çalığı rengi. Bütün ağaçların kıralıdır o. Böyle bir yerde bir köşk yaptırmak ve her sene gelerek orada peri masalları okumak isterdim.»

Paul ömründe ilk defa etrafındaki şeyleri başka bir gözle görüyordu. Dağlar, ağaçlar spor yapılan yerler ol-

ÇIKAN KISIMLARIN HULÂSASI — Asil bir İngiliz ailesinin yirmi üç yaşındaki oğlu Paul Verdayne, âşık olduğu köy papazının kızını unutması için Avrupaya seyahate gönderilmişti. Bir müddet Paris'te kaldıktan sonra İsviçreye geçti. Lucerne'deki otelin yemek salonunda ilk gece yemek yerken siyahlar giyinmiş, güzel bir kadın gördü. Ertesi gece yemek salonuna girdiği zaman kadın yemeğini bitirmişti. Paul'e bakmadan dışarı çıktı. Paul yemeğini bitirince, tekrar bir gece önce onu yemekten sonra ikinci defa gördüğü sarmaşıkların altındaki sıraya oturdu. Kadın yanından geçerek dairesine girdi. Paul yarım saat kımıldamadan bekledi. Yarım saatin sonunda onu artık tekrar göremiyeceğini düşünerek kalkmıştı ki sarmaşıkların üstünden bakan kadınla gözgöze geldi.

maktan çıkmış, sadece güzellikleri ile önüne serilmişlerdi. Büyük bir bahtiyarlık, bir tamamlanma hissetti.

Kadın şimdi ona her zamankinden daha cazip, daha genç, daha neşeli görünüyordu — Isabella kadar genç. İçini çekti. Ne kadar uzaklaşmıştı Isabella'dan. Tabiî ondan başka kimseyi sevemezdi — amma...

Kadın bir fısıltı halinde:

«Öyleyse düşünme artık onu» dedi. «Sen de benim gibi genç ol. Bu mavi gök altında yaşamaktan zevk al.»

Nasıl da her zaman düşüncelerini anlıyordu bu kadın? Kızardı. Kekeledi:

«Hayır. Düşünmiyeceğim. Sizden başka kimseyi düşünmiyeceğim prenses.»

«Prenses mi? Kim söyledi sana bunu? Oteldekilerdir muhakkak?»

Paul şaşırdı:

«Kimse söylemedi. İçimden öyle demek geldi. Prensesmişsiniz gibi geliyor bana. Benim prensesim. Fakat şimdi anlıyorum ki siz sadece Madam Zalenska değilsiniz.»

Kadının gözleri bulutlandı:

«Madam Zalenska seyahatteki adımdır. Sen ne istersen öyle de bana.»

Paul birdenbire cesaretlendi:

«Sizden bazı şeyler öğrenmek istiyorum. Bürgenstock'ta dallar arasından bana bakarken niye alay eder gibi bir haliniz vardı? Beni deli etti o bakışlar. Tavşan peşinde koşan bir tazı gibi peşinizden koştum.»

«Koşmuş olacağını tahmin ediyorum. Fakat yüzümdeki ifadeyi iyi anlamamışsın. Ben hakikaten tavşandım. Ve kaçtım.»

Başını eğdi. Bir müddet konuşmadı. Sonra konuyu değiştirerek tekrar gökten, ağaçlardan; etraflarını çevreliyen güzelliklerden bahsetti. Şimşek çakışı gibi parıltılarla onu bilmediği heyecanlara, eşyanın mâna derinliklerine sürükledi.

Paul'ün nazarında yepyeni bir kadın doğmuştu. O şimdi hemen hemen hiç kımıldamadan şezlongda yatıyor, yüzünün garip beyazlığını yalnız fevkalâde gözleri aydınlatıyordu. Hal ve tavırlarında bu durumun garipliğine tasallûk eden hiçbir iz yoktu. Sanki gece sarmaşıklar üstünden yabancı bir erkeğin gözlerine bakmak, sonra onunla bir gün geçirmek son derece tabiî şeylermiş gibi halinde bir vekar vardı. Hareketleri hakkında sual sorulmaması icabeden bir kıraliçeye benziyordu.

Küçük bir kasabaya geldiler. Kadın burada karaya çıkıp yemek yemek istedi. Kamaranın arka tarafında bir yerden Dmitry göründü. O önden gönderildi. Öyle ki, küçük otele geldikleri zaman yemek hazırdı.

Paul büyülenmiş gibiydi. Ömründe böyle bir sabah geçirmemişti. Muhayyilesi genişlemiş, yeni güzellikler görmüştü. Âdeta başı dönüyordu. Bu ilâhi kadının yanına oturmuş, kendilerini saran güzellikleri onun sesi ile içer gibi dinlemişti. Bu kendisi miydi? Paul Verdayne miydi?

O güne kadar nasıl olmuş da kafasını türlü türlü mânasız şeylerle yormuş, vaktini ziyan etmişti?

Bu onun ilk uyanışı idi.

Yemeğin sonunda garsonu çağırarak hesabı görmek istedi. Ağzının kenarında yeni, âmirane bir ifade; gözlerinde çelik grisi âni bir parıltı beliren kadın:

«Dmitry hesabı görür» dedi. «Para işlerini hiç sevmem. Ne lüzumu var böyle teferruatla uğraşmanın.»

Fakat Paul İngilizdi. Yediği yemeğin parasını hiçbir kadına ödetemezdi. Onun da ağzı değişti:

«Fakat nasıl olur...»

Kadın sözünü kesti. Âmirane bir sesle:

«Ne olur anlasana» dedi. «Ya beni İngiliz âdet ve ananeleri ile sinirlendirmezsin, yahut da bu zavallı frankları öder, yalnız başına Lucerne'e dönersin.»

Paul omuzlarını silkti. Kızmıştı ama fazla ısrar etmedi. Dışarı çıkıp ormana doğru yürüdükleri zaman kadının sesi yine yumuşamıştı:

«Ne delisin sen» dedi. «Seni ve o garip âdetlerinizi bilmiyor, anlamıyor muyum sanıyorsun? Bana her türlü ziyafeti çekecek kadar bol paran olduğunu biliyorum. Amma ne lüzumu var konuşmamızı yarım bırakıp, düşüncelerimizi kesip franklarla uğraşmanın? Günümüzü âdileştirmenin? Yapamam bunu. Bu gibi teferruatla uğraşmak Dmitry'nin vazifesidir. Bu benim tatil günüm. Zevk ve saadet günüm. Kendimi çok genç hissediyorum Paul. Bu saadetimi gölgelemezsin değil mi?»

Paul'ün değil dinlemek, hayalinde bile yaşatmadığı bu seste ne değişik tonlar vardı. Sinirliliği geçti. Onu mesut edebilmek için gençliğini bile vermeğe hazırdı.

«Tabiî gölgelemem.» dedi. «Bunu siz de biliyorsunuz. Fakat bir kadınla yenen yemeğin parasını erkek öder de...»

«Öder ama eğer kadın ona aitse. Ben sana ait değilim ki küçük Paul. Bugün sen bana aitsin, benim misafirimsin.»

Bu sözlerdeki yumuşak ifade Paul'ü büsbütün gevşetti:

«Peki, artık bu meseleyi kapatalım» dedi.

Ona ait olmak..... Sadece bir gün için bile olsa ne güzel, ne fevkalâde şeydi bu.

Kadın ısrar ediyordu:

«Kapatalım ama bir daha tekrarlanmaması şartı ile. Eğer bu gölde, yahut başka göllerde, yahut dağlarda, nehirlerde, şehirlerde vaktimizi daha güzel geçirmek istiyorsak bir daha para bahsini etmiyeceğiz. Bilsen o zalim sarı altından ne kadar nefret ederim. İnsanoğlunun, uğrunda nelere katlandığı bu zalimden bende yığın yığın var. Bırak bu sefer altın sükûn ve saadet getirsin.»

(Devamı gelecek sayıda)

Debbie

Bir zamanlar «Allahım bana kuvvet ver...» diye hıçkıran aktris, şimdi eski neşesine, eski canlılığına tekrar kavuştu. Debbie'nin Madrid'de «Herşey Bir Öpücükle Başlar» filmini çevirirken tanıştığı genç aktör Gustavo Rojo ile arkadaşlık etmesi, dedikoducuları iş çıkarmışa benziyor.

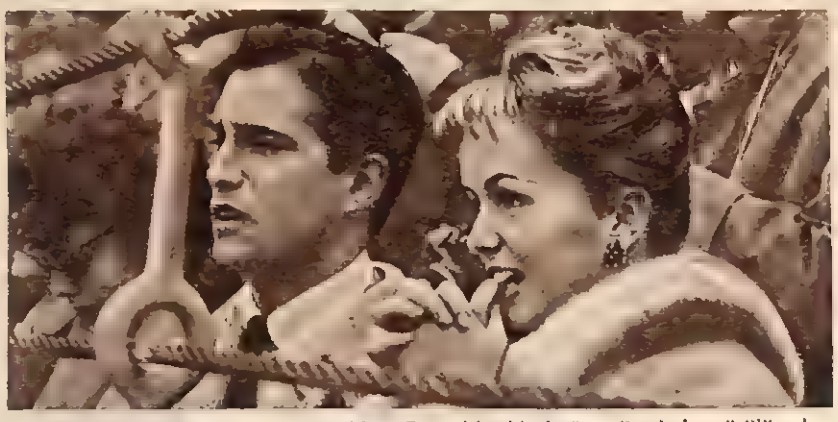

HEYECAN — Gustavo Rojo ve Debbie Reynolds, bir boğa güreşinde görülüyorlar. Reynolds ve Rojo kamera dışında da birbirlerine pek samimî davrandılar.

EDDIE — Debbie'den boşanma teşebbüsüne geçtiği ana kadar Hollywood'un en mesut aile reislerinden biri olarak gösterildi. Böyle fırtınalı bir maceraya sürükleneceğini kimse tahmin edemezdi.

"ALLAHIM bana kuvvet ver!..." Bu sözleri Debbie Reynolds hıçkıra hıçkıra, defalarca tekrar eder, o sevimli yüzünü değiştiren keder ve ıstırabı kolay kolay saklıyamazdı. Eşi Eddie Fisher'in geçen yıl boşanma talebiyle mahkemeye müracaat ettiğini işittiği zaman, sanki dünyanın başına yıkıldığını sanmıştı. Fakat Hollywood'da bu tip olaylar pek çabuk unutulurdu. Elizabeth Taylor'un, Mike Todd'un mezarı başında sinir buhranları geçirdikten sonra, kısa bir müddet içinde, yeni bir sevgili bulmasını tabii bir olay addeden Hollywoodlular, Debbie Reynolds'un da ıstıraplı günlerinden kendini kurtaracağına inanıyorlardı. Netekim zaman bunu doğruladı. Debbie Reynolds'un iki çocuğu ile birlikte yaşadığı, 150.000 dolârlık, İngiliz stilindeki şık villâsından gün geçtikçe ümit verici haberler gelmeye başladı. Debbie yavaş yavaş kendine olan güvenini tekrar kazanmaya başlıyacak, iki çocuğu ile mesut bir hayat sürecekti. Hele, aktrisliği sevmesi, aktrisliğine olan bağlılığının daima mükâfatını görmesi, hayatındaki sıkıntıları unutturmaya kâfi geldi. Eddie Fi-

ELIZABETH

Etrafında kopan fırtınalar artık dindi... Hollywood'un karşısında, yeni aşkı, yeni hüviyeti ile bu defa eski günlerin şımarık güzelinden bambaşka bir Elizabeth var...

YEDİ ay önce sinema basınında Elizabeth Taylor - Eddie Fisher - Debbie Reynolds macerasına dair çıkan yazılar, sevimli esmer yıldızın kolay kolay affedilemiyeceği hissini veriyordu. Sinema yıldızlarının gönül maceralarını pek yakından takibeden dedikodu yazarları, Liz'e kıyasıya ithamlar savurmuşlar, «yuva yıkan kadın», «meşum güzel» gibi tabirlerle hitap etmekten çekinmemişlerdi. Buna benzeyen bir durumda, yeni bir aşka kapılıp on iki senelik aile hayatına son veren Ingrid Bergman'ı Amerikan halkının aforoz ettiğini düşünenler, Liz'e karşı pek müsamahakâr davranıldığını anlıyabilirlerdi. Her ne kadar, sonradan, Ingrid'in Hollywood'a tekrar davet edilerek Amerika'da yerleşme müsaadesini alması müsamaha hudutlarının genişlediğini göstermekte ise de, Liz'in macerası ilk anda pek fazla antipati ile karşılanmıştı. Fakat, sevimli esmer yıldızın etrafında koparığı fırtınalar yavaş yavaş dindikçe, Hollywood yeni aşk ve yeni hüviyeti ile karşısına çıkan Liz'in bambaşka bir insan olduğunu anlamakta gecikmedi. Liz bu defa idealindeki gerçek sevgiliyi bulduğundan emindi. Cemiyet haberleri arasında Elizabeth Taylor'un dinini değiştirdiğini ve resmen Museviliği kabul ettiğini bildiren haber bu ayın ilk günlerinde müthiş bir sürpriz yarattı. Gerçi aktris, Polonyalı bir hahamın torunu olan Mike Todd — asıl adı Avrom Goldbogen — ile evlenirken Museviliğe sadakat göstermeyi kabul etmiş sayılırdı. Fakat, Eddie Fisher ile tanıştıktan sonra, Hollywood'daki Musevi ibadethanelerinden birinin reisi, Haham Max Nussbaum'dan din dersleri almaya başladı. «Museviliğin Esasları», «Museviliğin Tarihi», «Musevilik Nedir?» başlıklı kitapları bir yandan büyük bir ilgiyle okurken, öte yandan da din öğretmeninden İsrâillilerin tarihî ananelerini ve bugünkü meselelerini öğrenmeye çalıştı. Birkaç hafta sonra, anne ve babasının da iştirakiyle, Hollywood'daki bir havrada yapılan tören ile Elizabeth Taylor resmen Museviliği kabul ederek, Elisheba Rachel Taylor adını alacaktı. Elisheba, Elizabeth kelimesinin İbranicedeki yazılış ve telâffuz şekli, Rachel ise Tevratta sık sık bahsedilen dini adlardan biriydi. Gazeteler, bu dini merasimden birkaç gün sonra, Liz'in İsrail'e 125.000 dolârlık bir bağışta bulunacağını haber verdiler.

Eddie ve Liz'in bir basın toplantısında bulunanlar, Eddie'nin müstakbel eşine nişan hediyesi olarak gayet gösterişli bir bilezik hediye etmiş olduğunu gördüler. Basın toplantısında genç ve popüler şarkıcı, kendisine sorulan sualleri cevaplandırırken gayet neşeli, memnun görünüyordu. «Mümkün olduğu kadar dünyayı gezmek, görmek istiyoruz. Ve seyahatlerimizi karı - koca olarak yapmak niyetindeyiz» diyordu. İzdivaç projeleri herşeye rağmen, Debbie Reynolds'un durumuna da bağlı idi. Basın mensuplarının sorularından bir kısmı, pek tabii olarak, fırtınalı aşk üçgeninin üçüncü kahramanı Debbie Reynolds'un durumuna aitti. «Önceleri olanlara çok üzülmüş, çok alınmıştı. Fakat artık üzüntüsünün geçtiğini ve Eddie Fisher'den boşanmayı kabul edeceğini sanıyorum» diye cevap verdi Liz. Debbie'nin mücadele etmeye niyeti yoktu, boşanmaya rıza göstereceğini açık bir ifade ile beyan ediyordu: «İçinde bulunduğum durum, boşanmamakta direnmevi gerektiriyordu. Fakat artık mücadeleye ihtiyacım yok. İstedikleri verde, istedikleri zaman evlenebilirler...»

Aşk üçgeninin üç ünlü kahramanı ile devamlı olarak temaslarını

İZDİVAÇ 11 MAYISTA — Elizabeth Taylor, Debbie Reynolds'un da boşanmayı kabul ettiğini söylemesinden sonra, nikâh tarihini katî olarak geçenlerde tesbit etti. Liz, dördüncü izdivacını 11 mayıs günü Eddie Fisher ile yapacak ve dinî nikâh törenini bir Musevi hahamı idare edecektir. Liz, aşkı uğruna dinini de değiştirmiş, Eddie'ye uyarak Museviliği kabul etmiştir.

sher'den ayrıldığından beri, Debbie çalışma haricinde, Hollywood'un gece hayatından mümkün olduğu kadar uzaklaşmaya çalıştı. Bu zamanlarını evinde ya çocukları ile birlikte eğlenerek, ya televizyon seyrederek, ya da çevireceği yeni filmin senaryosunu okuyarak geçirirdi. Debbie, çocuklarına karşı duyduğu derin şefkat ve sevgiyi şu sözlerle pekâlâ ifade ediyordu: «Çocuklar benim hayatımdır. Yaşadığım müddetçe onlara kendimi veririm...» Fakat, meslek aşkı, geçenlerde Debbie'nin sevimli çocuklarını mürebbiyelerine emanet ederek, bir müddet için Madrid'e göçmesine sebep oldu. Aktris «Herşey Bir Öpücükle Başlar» filminin dış sahnelerini burada, Glenn Ford, Eva Gabor ve Gustavo Rojo ile birlikte çevirdi. Dedikodu yazarları, Debbie'nin Madrid'de kaldığı günler zarfında, genç İspanyol aktörü Gustavo Rojo ile kamera dışında da arkadaşlık etmesine bir mâna bulmaya çalıştılar. Bu arkadaşlık, Rojo'nun misafirlik duygusundan mı ileri geliyordu, yoksa hakiki bir aşk hikâyesine köprü mü teşkil ediyordu?... Dostluğun gerçek mânasını zaman gösterecek...

DISNEYLAND'DE — Elizabeth Taylor, çocukları Michael ve Christopher, hayat arkadaşı Eddie Fisher ile birlikte Disneyland eğlence parkında... Geleceğin mesut ailesinden samimî bir an...

kaybetmeyen gazetecilerin, Debbie tarafından söylenenleri nakletmeleri, Liz ve Eddie'yi sevindirdi. Kararlarını geçenlerde verdiler: Nikâh, Eddie'nin, Nevada'da boşanmasını mütaakıp 11 mayısta yapılacak ve dini nikâh töreni, haham Nussbaum tarafından idare edilecektir.

MÜŞFİK ANNE — Debbie, her ne kadar çocukları için iki mürebbiye tutmuş ise de, annelik vazifelerini katiyen ihmal etmez. İki yaşındaki kızı Carrie Frances ve bir yaşındaki oğlu Todd Emanuel, stüdyo çalışmaları haricinde Debbie'nin başlıca meşguliyetidir. Debbie «Çocuklarım benim hayatımdır. Yaşadığım müddetçe onlara kendimi veririm...» diyor.

LAUREN BACALL

Hollywood'un cazip sinema yıldızı diyor ki:

"Ben, **LÜKS** tuvalet sabununu kullanırım"

Mükemmel bir ten! İşte bir sinema yıldızının en kıymetli varlığı! Sinema yıldızlarından onda dokuzu da, günlük tuvaletleri için sâf ve lâtif olan LÜKS tuvalet sabununa güvenirler.
Bol mikdardaki, kaymak gibi köpüğü, hakikî bir güzellik müstahzarıdır ve LÜKS tuvalet sabununun enfes kokusunu çok beğeneceksiniz. LÜKS tuvalet sabununun köpüğü ile cildinizi biraz ovuşturunuz. Bundan sonra evvelâ sıcak su ile, müteakiben soğuk su ile yıkayıp yumuşak bir havlu ile hafifçe kurulayınız.
Neticede, bir sinema yıldızınınki gibi taze ve çok güzel bir tene sahip olacaksınız.

2120 sinema yıldızının tercih ettiği güzellik sabunu

YILDIZINIZ DİYOR Kİ...

(24 NİSAN'DAN 30 NİSAN'A KADAR:) Önümüzdeki hafta muhitinizde cereyan edecek hâdiseleri merak edersenız, her hafta doğduğunuz burcu bularak siz de kendi falınızı okuyabilirsiniz.

KOÇ BURCU
21 MART - 20 NİSAN

Teşebbüs imkânlarınız yavaş yavaş genişliyor. Bundan istifade etmelisiniz. Şahsi dostluklarınızın faydasını görebilirsiniz. Kendinize karşı olan itimadınızı kaybetmemelisiniz. Sıhhi durumunuz dikkat istiyor.

BOĞA BURCU
21 NİSAN - 20 MAYIS

Yakın bir gelecekte çalışma hayatınızda değişiklikler olabilir. Üstlerinizden takdir almanız kuvvetle muhtemeldir. Hissî bakımdan yardıma muhtaç görülüyorsunuz. Sıhhi durumunuz için endişelenmeniz yersiz.

İKİZLER BURCU
21 MAYIS - 21 HAZİRAN

His hayatınızı tanzim etmeniz lâzım geliyor. Bunu kolaylıkla yapabilmeniz için karşınızdakinden de yardım görmeniz imkân dahilindedir. İş hayatınız normal günlerinde bulunuyor. İşinizi başkasına bırakmayınız.

YENGEÇ BURCU
22 HAZİRAN - 22 TEMMUZ

Her zaman için uyanık bulunmalısınız, zira rakipleriniz bir şeyler yapmak istiyor. İş hayatınız daha randımanlı hale gelmeli. Çalışmalarınızı arttırmanız icap etmektedir. Hisleriniz fırtınalı günlere gidiyor...

ASLAN BURCU
23 TEMMUZ - 23 AĞUSTOS

Birkaç zamandan beri kendinize olan güveni kaybetmişe benziyorsunuz. Halbuki bunun için bir sebep yok. Hafta sonunda kısa bir tatil yapmanız muhtemel. Önünüzde daha çok mesut ve parlak yıllar var.

BAŞAK BURCU
24 AĞUSTOS - 23 EYLÜL

Mânevi hayatınızdaki değişiklikler sizi üzmüşe benziyor. Halbuki bunlarla zerrece ilgilenmemeniz lâzım. Çalışma durumunuzun ıslah edilmesi lüzumlu. Sıhhatiniz eskisinden daha normal. Endişelenmemelisiniz.

TERAZİ BURCU
24 EYLÜL - 23 EKİM

Çalışmalarınızın semeresini yakında toplıyabileceksiniz. Ancak kendinize olan güveninizin sarsılmaması şarttır. Dürüstlük insana daima faydalı olmuştur. Mesleğinizde takdir ediliyorsunuz. Sıhhatinize dikkat ediniz.

AKREP BURCU
24 EKİM - 22 KASIM

Mesleki çalışmalarınızda mantıklı hareket etmeniz lehinizedir. Gönül işleriniz biraz karışık görünüyor. Kısa zamanda bir hal çaresine başvurmalısınız. Bir dostunuzun hazırladığı sürpriz hoşunuza gidebilir.

YAY BURCU
23 KASIM - 21 ARALIK

Sıhhatinizle niçin alâkalanmıyorsunuz? Her şeyden önce sağlık; sonra, diğer işler gelir. Önemli olaylar üzerinde titizlikle durmanız gerekiyor. Maddi durumunuz pek iyi bir devrede değil, ümidinizi kaybetmeyiniz.

OĞLAK BURCU
22 ARALIK - 20 OCAK

Aleyhinizde söylenenlere pek önem vermeyin. Bunlar sizi çekemiyenler tarafından uydurulmuş lâkırdılardır. İş hayatınızda yeni başarılar sizi bekliyor. His hayatınızda şanslısınız. Sıhhatinize dikkat ediniz.

KOVA BURCU
21 OCAK - 18 ŞUBAT

Bu hafta, oldukça enteresan vakalarla dolu olarak geçecek. Alacağınız bir habere biraz üzüleceksiniz. Fakat üzerinde pek fazla durmaya değmez. Hafif bir soğukalgınlığı sıhhatinizi bozabilir. Pek mühim değil.

BALIK BURCU
19 ŞUBAT - 20 MART

Tek başınıza düşündüğünüz bir meseleyi yakınlarınıza açabilirsiniz. Bu herhalde daha çabuk bir neticeye varmanızı sağlıyacaktır. His hayatınızda bir yenilik olabilir. Bu da kendi isteğinize ve arzunuza bağlıdır.

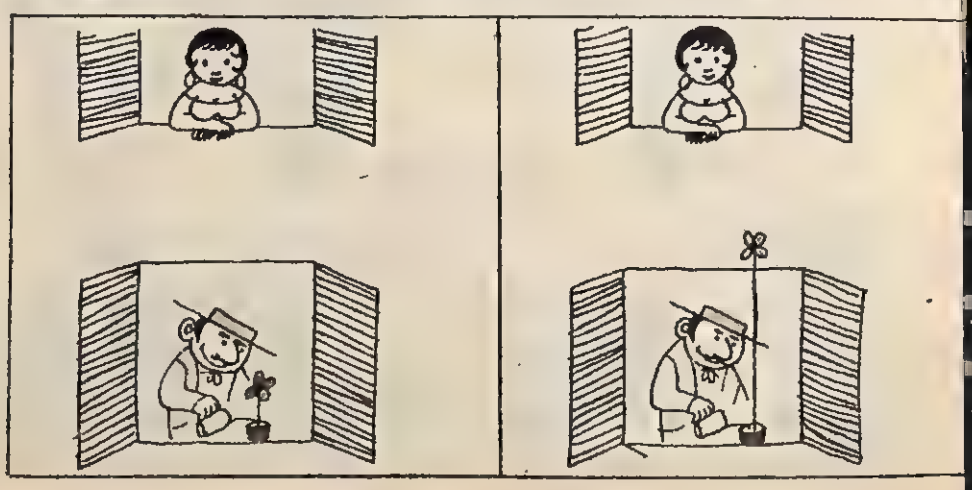

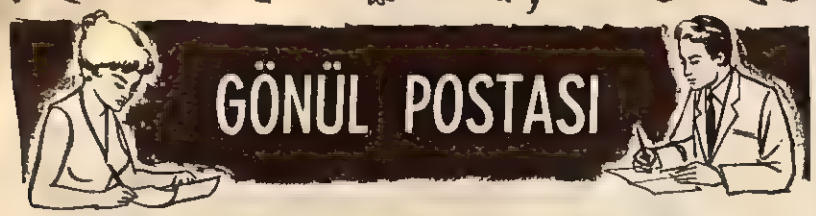

GÖNÜL POSTASI

Ankara'dan N. K. yazıyor:

«Tanıdığım iki kız arasında tereddütler geçiriyorum. Bunlardan biri başkasiyle nişanlandı, sonra nişanı bozdu, yine beni sevdiğini söylüyor. Ötekinin önce alâkası pek azdı, şimdi artmış bulunuyor. Bu vaziyet beni düşündürüyor. Acaba bunları bırakıp Avrupa'ya gitsem de orada evlensem daha mı iyi olur?»

Sizde bu tereddüt varken nereye gitseniz kolay karar veremezsiniz. Herhalde iyi düşünerek kendi vatandaşlarınızdan biriyle evlenmenizi tavsiye ederiz. Avrupada da evlenecek hanımlar hazır değildir.

—

İstanbul'dan Ö. Ş. yazıyor:

«Evleneli hayli oluyor. Bu arada eşim bir ameliyat geçirdi. Doktorlar çocuğu olmıyacağını söylediler. Mesut değilim. Aynı zamanda ben de sakat bir kimseyim. Ne yapmam icap ediyor?»

Yapacağınız şey anasız, babasız bir çocuğu evlât edinmektir. Böyle bir çocuk edinirseniz evlâtsızlıktan gelen üzüntünüz azalır, memlekete iyi bir insan yetiştirerek mesut olursunuz.

—

Bir okuyucumuz yazıyor:

«İki kızkardeşten büyüğüne karşı duyduğum his yakınlığının derin bir sevgiye inkılâp ettiğini birkaç günlük bir ayrılıktan sonra anladım. Hislerimi ona açsam reddedeceğinden korkuyorum. Başkasına söyletsem kabul etmezse bir daha yüzüne bakamam. Ne yapayım?»

Biraz daha sabrederek kendi hislerinizi kontrol ediniz. Kararınız katileştiği zaman kızın ailesine müracaat etmeniz doğru olur.

—

İstanbuldan Bayan S. A. yazıyor:

«17 yaşındayım. İlkokuldan başka tahsilim yok. Fakültenin ikinci sınıfından bir gençle tanıştım. Beni sevdiğini, fakülteyi bitirip askerliğini yapınca benimle evleneceğini söyledi. Kendisini sevip sevmediğimi sordu. «Seviyorum» dedim. Onun sevgisinden eminim, fakat benimkinden emin değilim. Hiçbir şeyden zevk almıyorum. Ne çare ki bir kere söz vermiş bulundum. Ne yapayım?»

Hiç vakit geçirmeden, verdiğiniz sözün samimî olmadığını söyliyerek ona saadetler temenni ediniz ve yaşınızın büyümesini bekliyerek kendinize bir meşguliyet bulunuz.

Ankaradan bir okuyucumuz yazıyor:

«Bir kızla uzun zaman dost olduk. Düşüncelerimiz aşka dönerken ayrıldık. O İstanbula gitti. Araşıp buldum. Önce beni tanımamazlıktan geldi, sonra âşık olduğunu itiraf etti. Onu tekrar kaybettim. Nişanlandığını, ayrıldığını duydum. Belki de beni hatırlamıyor. Şimdi yalnız ondan değil, bütün kadınlardan nefret ediyorum. Yaşamaktan zevk almıyorum. Bana yardım ediniz.»

Size nasıl bir yardım edelim? Siz kendinize yardım ediniz de böyle kötümser olmaktan kurtulunuz. Başınızdan bir hâdise geçmiş. Dünyada olur böyle şeyler.

—

Okuyucularımızdan bir hanım yazıyor:

«16 sene evvel nişanlanmıştım. Bir sene nişanlı kaldıktan sonra onun izini kaybettim. Bunun üzerine başkasiyle evlenmeğe mecbur oldum. Şimdi birkaç da çocuğum var. Fakat ben hâlâ onu seviyorum. Hem de çılgın gibi seviyorum. Maalesef izine rastıyamıyorum. Derdimi kimselere anlatamıyorum. Söyleyin, deliden farkım var mı benim?»

Anlattığınıza bakılırsa pek yok!

—

Ankaradan M. S. yazıyor:

«Âni bir kararla benden yaşça hayli büyük ve çocuklu bir kadınla evlendim. İlk zamanlar iyi geçindik. Sonra mazisinden bahsetmeğe başladı. Bu benim sinirime dokunuyordu. Kavgalarımız hep bu yüzden çıktı. Günün birinde eve geldiğim zaman kendisini kaçmış buldum. Mahkemeye müracaat etmiş. Bu da bana çok dokundu. Ne yapacağımı bilemiyorum.»

Kendisiyle sükûnetle görüşebilseniz tabii çok iyi olur. Fakat mahkemede de barışmanız mümkündür. Bu da olmazsa mahkeme kararına razı olmaktan başka yapılacak şey var mı?

—

Kıbrıstan Bayan Ş. D. ye:

Mektubunuzdan bir tedbirsizlik yaptığınız anlaşılıyor. Simdi bütün gayretlerinize rağmen müspet bir netice alamadığınıza göre esaslı bir hata işlediğinizi kabul ederek bunun tekrarlanmamasına dikkat ediniz. Yoksa hayatınız zehirlenebilir. Bunu göz önünde tutarak başka istikamette yürülmiye çalışınız.

Grafika

Karım *harikulâde* bir aşçıbaşıdır...

... ve ben de tam manasiyle şımartılmış bir kocayım.

SALÇALI ŞNİTZEL

Kullanılacak malzeme: 12 dilim rosto, 2 kaşık un, tuz, biber, 150 gr SANA, 50 gr. rende peyniri, 2 dolmalık biber, 2 orta boy patlıcan, 3 domates, yeni bahar, 1 çorba kaşığı limon suyu.

Yapılması: Pişmiş rosto dilimleri tuzlanır, biber serpilir, hafif una bulanır, kızgın SANA'da her iki taraftan kızartılır. Kalan yağda halka halka doğranmış biberler ve ayıklanarak küçük parçalara kesilmiş olan patlıcanlar kızartılır. Domatesler soyulur çekirdekleri alınır, parça halinde kızarmış sebzelere ilâve edilir, tuz, biber, yeni bahar, limon suyu konarak hep beraber pişirilir. Koyulaşınca, dilimler ateşe dayanan bir tabağa veya bir tepsiye dizilir, üzerine salça dökülür, peynir serpilir, her dilimin üzerine de bir parça SANA konur, fırında 15 dakika kızartılır. Yeşil salata veya haşlanmış patates ile servis yapılır.

Daha sıhhi ve daha lezzetli yemekleriniz için...

Sana

S.159

Beyaz zemin üzerine lâcivert karolu ipekliden yapılmış hafif bir elbise. Etek ütüsüz geniş plilerle takılmıştır. Belinde üç parmak eninde bir kemer bulunan modelde beden, bele iyice oturtulmamıştır. Özelliği, kolların robanın ucuna volan gibi dikilmesidir. (CARVEN)

Güzel bir «Gemici» tayyör. Lâcivert yünlüden yapılmıştır. Yaz için keten veya kalın poplinden yapılabilir. Yaka gemici stilinde geniş ve sivridir. Kol kapakları tayyörün kollarından taşan beyaz robia bir blûzla giyilmektedir. Belinde lâcivert deri bir kemer vardır.

ZARFLARIN YAPIŞTIRILMASI

Mektup zarflarının hiçbir suretle açılmamasını istiyorsanız, kapağın zamklı yerine bir miktar yumurta akı sürünüz.

GÜZEL YUVA

Bahçe ile doğrudan doğruya irtibatlı bulunan bu yatak odası, tek kat üzerine yapılmış olan müstakil evlerde oturanlar için her mevsimde, fakat bilhassa yazın çok idealdir.

Geniş, bahçe ile irtibatlı olan, son derece sade, rahat ve modern şekilde döşenmiş bir misafir odası görülmektedir. Burada ağır ve lüzumsuz eşyaya yer vermemeye dikkat edilmiştir.

OKUYUCU MEKTUPLARI

Doğanhisar'dan Bay Hamdi Akın ve arkadaşlarına:

Edebiyat «Düşünce, duygu ve hayallerin söz veya yazı halinde güzel ve etkili bir şekilde anlatılması» demektir. Bu sanatın kuralları ve eserleriyle uğraşan bilim koluna da edebiyat derler. Temiz duygulardan, hayallerden, düşüncelerden bahseden roman ve hikâyeler, yazılar edebîdir. Seyahat, coğrafya, tarih romanları edebiyata değil, bahsettikleri ilim ve bölümlere girerler.

■

Gebze'den Bay Nâzım Batur'a:

Sarmısağın tohumu vardır. Soğan gibi o da çiçek açar. Her çiçek bir tohumdur. Fakat Tek bir diş sarmısak dikildiği zaman birçok bölümlere ayrılır, böyle üretilir. Patateslerin de gözlü olan kısımlarını ayrı ayrı dikerler ve öyle çoğaltırlar. Nazmi ismi 115., Nâzım ismi 11. sayıda verildi. Batur; bahadır, yiğit anlamında Türkçe bir kelimedir.

Erzurum'dan Bay Ali Ortakçı'ya:

Sinema artistlerinden, sanatkârlarımızdan uygun zamanlarda bahsediyoruz. Fakat «Hayat» bir sinema veya spor mecmuası değildir. Sporcularımızın teker teker tablolarını vermeğe imkân yok. Fakat onları, son sayılarımızda olduğu gibi, tablolar halinde okuyucularımıza sunuyoruz. Zamanla birçok sahada okuyucularımızı tatmin edeceğiz. Siz de memnun kalacaksınız.

■

Sıvas'tan Bay Yusuf Aydemir'e:

Hayat mecmuasındaki orta sahife tablolarının arkalarını boş bırakmamız, mecmuanın münderecatını azaltır ve çirkinleştirir. Bu tablolar mecmuanın içinde kalmalı ve birlikte ciltlenmelidir. Aksi halde yaptırılan cildin kıymeti çok azalır.

■

Çarşamba'dan İ. S. T.'ye:

Din kitaplarına göre dünyayı sular istilâ etmiş ve yalnız Nuh peygamberin gemisinde bulunan insan ve hayvanlar kurtulmuş, sonradan çoğalmışlardır. Amerika Kuzey Kutbunda Doğu Asya ile birleşir. Daha önce daha kolay geçilen bir karayolu olduğu tahmin edilmektedir.

Okuyucularımızdan Mualla Gökhan'ın gönderdiği bu resim, Manisa'daki tarihi «Mesir Bayramı» dolayısiyle, Manisa Kız Enstitüsü yemek atelyesinde hazırlanmış olan Sultan Camiinin pastadan bir modelidir. Garnitürü mesir macunundan yapılmış olan bu minyatür camiin her tarafına krema ile «Hafız kınalarına bakşana. Bakşana da mesir alsana» tekerlemesi işlenmiş bulunmaktadır. (Fotoğraf: Manisada Ahmet Budakçı tarafından çekilmiştir).

Adana'dan Bay Rifat Akpınar'a:

Anlattıklarınızdan, sizin fazla sinirli bir zat olduğunuzu görüyoruz. Herşeye kızıyorsunuz. Hem bir asabiyeci hekime gidiniz, hem de tansiyonunuzu ölçtürünüz. İnsanları kendi havalarına bırakarak kendinizi tedavi ettirmeniz ve onların her hallerini tabiî görmeniz lâzım.

■

Kıbrıs'tan Bay Naim Aytaçoğlu'na:

Lût Peygamber hakkında öyle bir rivayet vardır. Ama bütün bunlar mitolojiye ait hikâyelerdir.

■

Samatya'dan Bay Salih Genç'e:

Mektupları sıraya koymıya mecburuz. Bu yüzden okuyucularımızın istedikleri sayıda cevap veremiyoruz. Her okuyucuya üç sualden fazla sormamasını rica ediyoruz. Sizin sorularınız içtimaî bahislerdir. Kısaca cevaplandırıyoruz: Bir kadın kendisinden yaşça büyük ve o ailenin reisi ve sorumlusu olan kocasına karşı müşfik ve saygılı olmalıdır. İnsanın yakını ve muhitinin bir ferdi olan bir kızla arkadaşlık, bir erkekle olan arkadaşlıktan farksız olmalıdır. Eğer evlenme niyeti varsa bunu açıklamak ve mukabele görülmediği takdirde rahat bırakmak en doğru harekettir.

■

Bergama'dan Bay Muammer Özzeybek'e:

Liseyi tamamlamanız iyi olur ama aileniz sizi okutacak durumda olmadığına göre bir sanata girer, hayatınızı bu yolda kazanabilirsiniz. Yapı Usta Okullarına girmeniz de mümkün.

■

Kırkağaçtan Bay Yücel Bilen'e:

Türk musikisi bestecileri arasında en iyisini seçmek ve kaç eseri bulunduğunu bildirmek imkânsızdır. Çünkü eskilerin birçok eseri zamanla unutulmuştur. O zaman nota olmadığı için kulaktan kulağa intikal ederdi. En iyi bestecilerimiz arasında Dede Efendi, Mustafa Çavuş, Hacı Ârif Bey gibi kıymetli şahsiyetler var. Kullanılan makamlar yüz kadardır. Bunlara diğer makamlardan nağmeler alarak Hisarpuselik, Bayatiaraban, Muhayyerkürdi gibi mürekkep makamlar yapılmıştır. Bu esaslı bir tetkik mevzuudur.

■

Antalya'dan Bay Hakkı Buluç'a:

Yavuzla Midilli 1. Dünya Savaşında, 11 ağustos 1914 te korsan harbi yapıyordu. İngilizler'in takibinden kurtulmak için Çanakkale Boğazından girdiler. Bunun üzerine bu zırhlılar satın alındı. Yavuzun adı «Goben», Midilli'nin adı «Breslav» idi.

BİR DÜZELTME

Sayın Hikmet Feridun Es,

Mecmuanızın 13 - 27 mart 1959 sayısının 12 nci sahifesinde: Kâzım Ayvaz - 73 kilo Şampiyonu olan Ayvaz, Alman Rock ile serbestte.» diye yazılı ve üstünde benim güreşim olan klişe basılmıştır.

Dürüstlüğünden daima memnun olduğum mecmuanızın bu yanlışlığı bende bazı istifhamlara sebep oldu. Bu hususun tashihini rica ederim. Çünkü muhitimde bazı dedikodulara sebep olmuştur. Saygılarımla.

Son Avrupa güreşlerinde
79 kiloyu temsil eden
Kayseri Şeker Fabrikası
güreşçilerinden Millî Güreşçi
ZİYA DOĞAN

İzmir'den Bay Kudret Tümsavaş'a:

Hayatta başınızdan geçen olayların mecmuamızda neşri mümkün değildir. Hemen her insanın başından böyle sıkıntılı ve garip haller geçer. Bunlar ancak yakınlarınızdakileri ilgilendiren olaylardır. Kitap halinde bastırmanızın da bir fayda temin edeceğini zannetmiyoruz.

NE DEMELİ?

Arapça veya Farsça asıllı bazı kelimelerin genç nesillerin kaleminden arasıra yanlış çıktığını görüyoruz. İşte size bir yazıdan aldığımız bir cümle: «Artık o idealizme ve mevhumlarına saygı ve hürmet kalmamıştı...»

Bu cümlenin sonundaki «saygı» ve «hürmet» kelimelerinin aynı mânada oluşunu bir yana bırakalım, «mevhum» kelimesi, kullanılmak istenen kelime değildir. «Mevhum» vehim'den gelir, «aslı olmayan», «hayal mahsulü» demektir. Halbuki muharrir «mevhum» değil «mefhum» yani «kavram» demek istiyor. Onun için bu kelimeyi kullanmak lâzım geldiği zaman:

«Mevhum»
dememeli!
«Mefhum»
demeli!

YENİ ÇIKAN KİTAPLAR

ŞAİR EVLENMESİ — İlk yerli Türk piyesi. Yazan: Şinasi. Bu kitap yazılışının 100. yıldönümü dolayısiyle «Yeditepe Türk Klâsikleri» arasında neşredilmiştir. Fiatı: 200 Kr.

YAŞAMAK TÜRKÜSÜ — Şiirler. Yazan: Halil Kocagöz. Yeditepe Yayınları. Fiatı: 200 Kr.

BEYAZ YOLLAR, MAVİ DENİZ — Yol yazıları. Yazan: Fikret Adil. İstanbuldan Bodrum'a gidiş intibaları. Yeditepe Yayınları. Fiatı: 300 Kr.

HAYATIMIN HİKÂYESİ — Güzel bir resmi ve hâtıralarından bazı parçalar Hayat mecmuasının 96. sayısında çıkmış olan meşhur şair Nigâr hanımın kendi yazdığı hâtıralarının tamamı. 112 sahife, 2 lira.

KURUMUŞ PINAR — Din bahsi, insan muhabbeti, bayrağımızın tarihi, büyük bir idealist, Şeref Hanım, kaderin cilvesi, kendimizi bilelim mevzuları etrafında düşünceler. Yazan: B. Nusret Kaygusuz. 148 sahife, 400 Kr. İzmir.

PUL KÖŞESİ

YENİ HÂTIRA SERİLERİ

P.T.T. İdaresi bir hafta içinde iki kıymetli hâtıra serisini tedavüle çıkarmış bulunuyor. 30.3.1959 da çıkan «TÜRK TİYATROSUNUN 100. YIL HÂTIRA SERİSİ» 1 milyon tirajlı, koyu gri ve siyenna toprağı renginde, ilk telif tiyatro eseri olan «Şair Evlenmesi» piyesini yazan Şinasi'nin resmi bulunan 25 kuruş kıymetindeki pulla, 20 kuruş kıymetinde, sepya ve yeşil renkte, Ankara Devlet Tiyatrosu binasını gösteren 3 milyon tirajlı puldan mürekkeptir. İstanbulda, Güzel Sanatlar Matbaasında, ofset usulüyle 50 pulluk tabakalar halinde basılmıştır.

NATONUN 10. YIL DÖNÜMÜ HÂTIRA SERİSİ

Bu hâtıra serisi de 4.4.1959 tarihinde tedavüle çıkarılmış iki puldan mürekkeptir. 195 kuruş kıymetindeki pul yeşil, 105 kuruş kıymetindeki pul kırmızı renktedir. Her iki pul da birer milyon tirajlı, Natonun gayesini ifade eden bir kompozisyonu taşımaktadır. Ankarada Yeni Desen Matbaasında ofset usulüyle 50 pulluk tabakalar halinde basılmıştır. Her iki seri de 1959 sonuna kadar tedavülde kalacaktır.

MİLLÎ MÜCADELE HÂTIRALARIM

EMEKLİ ORGENERAL FAHRETTİN ALTAY YAZIYOR:

17

Yeşilordunun Mahiyetini Nasıl Öğrendim?...

AFYONA dönüşümde, Çerkez Ethem'in bazı taşkınlıklarını haber aldım. Kaçakları takip bahanesiyle, hakikatte ise halkı tazyik ve tehdit ederek, asker, hayvan, eşya ve para toplamak maksadiyle Afyon'un doğusuna ve Konya'nın kuzeyine birtakım adamlar göndermesini menettim, kendisine tâyin olunan bölgeyi tecavüz etmesine müsaade etmedim. Bu hal onun hoşuna gitmedi. Bir gün Afyon Müdafaayı Hukuk Heyeti Reisi Reşit Bey, Çerkez Ethem'in bir müddet istirahat için Kütahya'dan Afyon'a geleceğini bildirmiş olduğunu söyliyerek hakkında muzıka ile askeri istikbal yapılmasını rica etti. «Ethem geleceğini bana da yazmış olsaydı, bunu yapar, kendim de merasimde bulunurdum. Yazmadığına göre yapamam. Sizler belediyeciler istikbal edersiniz» dedim ve böyle yapıldı. İşi anlıyan Ethem, ziyaretime gelmiyerek bir gün sonra tekrar Kütahya'ya döndü; artık aramız açılmış oluyordu.

Ethem, Demirci Efe ile de anlaşma teşebbüsünde bulundu, gizli ulaklar vasıtasiyle haberleşmiye başladı. Kır atlı, siyah yamçılı bir adamın Demirci Efe ile gizlice konuştuktan sonra, Kütahya'ya döndüğü haber alındı. Altıntaş'ta bulunan kolordu süvari bölüğü kumandanı Yüzbaşı Ahmet Vecdi'ye bu atlının tutulması için emir verdim. Takibine çıkardığı süvarilerimiz, Kütahya yakınında yetişmişlerse de yakalanacağını anlayınca kaçıp Ethem kuvvetine iltihak etmiş. Ethem bizi Ankara'ya protesto etmiş, sordular; yabancı bir casus zanniyle takip olunduğu, Ethemin maiyeti olduğu anlaşılınca vazgeçildiği cevabı verildi, ama Ethem'in bize hıncı arttı, değiştirilmekliğimi istemiş, bu arzusu kabul olunmamıştır.

BİR HÂDİSE DAHA

Doğu'daki ordumuzun Ermeni kuvvetleri üzerine bir zafer kazanarak üç vilâyetimizi kurtardığı haberi bizi sevindirdi. Cephedeki birlikleri teftişte bulunduğum bir gün Kumandan Ali Fuat Paşa Afyon'a gelmiş, ora ileri gelenlerinden birkaç kişiyi Kütahya'ya götürüp nezaret altına almış; bu olayı Afyona dönüşümde öğrendim. Bu zevat Ethem'in sevmediği kimseler imiş; güya millî mukavemet işlerine engel oluyorlarmış. Onun işariyle bu iş yapılmış... Üzüldüm; fakat mafevkime karşı bir şey diyemezdim. Birkaç gün sonra bunları Eskişehir'e alarak serbest bırakmıştır.

Eskişehir'e kumandanı ziyarete gittim, Afyondan getirttiği kimselerin avdetlerine emir verdiğini söyledi. Kumandanı bulunduğum bir mevkide haberim olmaksızın, Ethem'in talebi ile Müdafaayı Hukukun tanınmış şahsiyetlerine yapılan bu muameleden üzüldüğümü söyliyerek biraz da Ethem'in halinden bahsettik. Bir jandarma onbaşılığından yetişen bu adamın bizlere karşı aldığı durumu düzeltmesine delâlet buyurmalarını kendilerinden rica ettim; şu cevabı verdiler:

«Hürmetkâr olması üzumu tabiidir ama, jandarma onbaşılığı çok eskidir. Şimdi büyümüş ve millî kumandan olmuştur. Ona da hakkını vermeliyiz.» Bu sözleri üzerine:

«Evet, doğrudur, geçen zaman zarfında biz de bir taş parçası gibi durmadık, aramızdaki nispet değişmiştir...» dedim. Ali Fuat Paşa, tebessüm ederek beni okşadı: «Merak etmeyin, her şey düzelecektir, dedi.

Ben Afyondan döndükten sonra General Ali Fuat Cebesoy, Moskova Sefaretine nakledilerek yerine Garp Cephesi ordu kumandanlığına Albay İsmet (İnönü) in tâyin olunduğu emri geldi.

12 kasımda Dahiliye Vekili Refet, Konya'ya geçerken görüştük. Albay Aşir'in Antalya kumandanlığiyle beraber oranın mutasarrıflığına da tâyin olunduğunu bildirdi.

Kabul etmek istemiyen Aşir'i ısrarımla kabule mecbur edebildim.

SEHPADAN KURTULANLAR

Askerlikten kaçmayı önlemek için her tedbire başvurduğumuz sıralarda bir gün on bir kaçak ile jandarma takip müfrezesi arasında müsademe olarak, birisinin ölü, diğerlerinin sağ yakalanıp Afyon'a getirildikleri bildirildi. Ölünün Belediye Meydanı'nda teşhir edilmesini, diğerlerinin bugün muhakemeleri ikmal edilerek hüküm mazbatasının tasdik edilmek üzere akşama kadar getirilmesini merkez kumandanına emrettim. Mazbata akşam üstü getirildi; okuyacağımı söyliyerek yanımda alıkoydum. Kaçakların hepsini idama mahkûm etmişlerdi. Ertesi sabah hükmün infazı için hazırlıkların yapılmasını, son dakikada mazbatayı kendim getirip orada okutturacağımı söyledim. Sabaha karşı emir subayı üsteğmen Fevzi Uçaner ile birlikte otomobile binerek meydana vardım.

Şimdi heykelin bulunduğu bu meydanda on sehpa kurulmuş, her birinin altında bir kaçak, beyaz gömlek giydirilmiş, elleri bağlı, başları kabak, boyunları bükük, ölümlerini bekliyorlar. Sokak başları halk ile dolu... Ortadaki infaz heyetinin yanına vararak dedim ki:

— Mahkûmiyet delillerini kâfi görmediğimden tasdik edemedim, salıveriniz; kışlaya gitsinler!

Kaçakların elleri çözüldü, sırtlarından beyaz gömlekler çıkarıldı: «Yaşasın vatan!» diye bağırmıya başladılar, kışlaya doğru koştular. Bu manzara karşısında heyecanlanan halk bir alkıştır tutturdu. Ben de karargâhıma döndüm. Sehpalar söküldü. Tekrar muhakemelerinden de vazgeçilerek kaçaklar kıtalarına yollandı. Ertesi gün bu haber Afyon etrafında yayıldı, bu havadis üzerine 95 kaçağın gelip teslim olduklarını hatırlıyorum.

ETHEME KARŞI TEDBİR

Vali Haydar Bey Konya'dan ayrılarak Afyon'a geldi, bir müddet yanımızda kaldı. Çerkez Ethem'in ergeç bir mesele çıkaracağına şüphemiz olmadığından maiyetindeki mililerden Arnavut ve Boşnakları kendisinden ayırmak için Haydar Beyin Podgoriceli muteber bir Bosnak ailesinden olmasından faydalanmayı düşündük; uğraştı, fakat muvaffak olamadı. Bir aralık Afyon'da şüpheli iki sahıs yakalandı, birisi Haydar Beyin adamlarından bir hemşerisine, beni öldürmek için Ethem tarafından gönderildiklerini söylemiş, fakat sonradan inkâr etti.

Ethem'in Afyon'a veya Dumlupınar'a ansızın hücum etmesi ihtimali göz önüne alınarak Sandıklı'daki sekizinci tümeni Afyon'a getirdim ve gizlice savunma tedbirleri aldırttım. Bütün subayları toplıyarak, içinde bulunduğumuz müşkül durumu anlattım. Selâmet yolunun ordu kuvvet ve disiplininde olduğunu, milis kuvvetlerin başlı başına bir kudret olmayıp ancak orduya yardımcı olabileceğini söyledim.

Dumlupınar cephesindeki 23 üncü tümen kumandanı Halis Beye de Ethem'in bir baskın yapması ihtimaline karşı uyanık bulunmasını ve tümenin buna mukabele edebilecek bir cephe tutmasını bildirdim. Bu hazırlıklar yapılırken bir gece Eskişehir'den Kurmay Yüzbaşı Asım (rahmetli orgeneral Tınaztepe) gelerek cephe kumandanı İsmet Beyden şu gizli talimatı getirdi: Çerkez Ethem yola gelmezse muhakkak tedip edilecektir; bunu anlayınca Afyonu bir baskınla ele geçirmek istemesi muhtemeldir, buna karşı tedbir alınması lâzımdır. Kendisine böyle bir ihtimali düşünerek aldığımız tedbirleri bildirdim. Cephe kumandanı, bundan çok sevinecektir, diyerek döndü.

CENUP CEPHESİ KURULDU

Garp cephesinin Kütahyanın güneyinde kalan kısmı ayrılarak, cenup (güney) cephesi adiyle ikinci bir cephe kumandanlığı teşkil, kumandanlığına Refet Bey tâyin olundu. Bu suretle bizim kolordumuz İsmet Beyin emrinden çıkarak Refet Beyin emrine girdi. Refet Bey, karargâhını Konyada kurdu.

REFET BEYİN FİLÂMASI

Uşak karşısında İslâmköyde bulunduğum sıralarda bir alay süvari ve İzzet Aksalur'la yanımıza gelen Refet Beyin ordu filâmasının yeşil ve kırmızı renkte olması dikkatimi celbetti. Kolordu Karargâhı binasına girerken kapıdaki filâmamızın kırmızı beyaz oluşunu kendisine göstererek, «Kusura bakmayınız, bu yeşil kırmızı rengi Kasap Osman Beyin filâmasında görmüş isem de madun olduğu için aldırmadım. Fakat siz mafevkimin de o renkleri taşıdığınızı görünce artık benim de filâmamın rengini değiştirmek zaruri oldu» dedim. Hemen elini omuzuma koyarak «Sakın yapma, seninki doğrudur, bizimkiler muvakkattir» dedi. O vakit Yeşilordu hikâyesinin içyüzünü anlamış oldum. *(Devamı gelecek sayıda)*

Mustafa Kemal, Birinci Ordu Kumandanlığına tâyin ettiği General Ali İhsan (Sâbis) i cepheye giderken uğurluyor

AMBASSADOR SATCHMO — Bazı plâk şirketlerinin, plâk kılıflarının üstünde Louis Armstrong'u silindir şapka, frak ve beyaz eldivenle göstermelerinde bir hikmet vardır. Bu sevimli zenci, yıllardır dünyanın dört bir ucunda Amerikanın bir numaralı caz müziği elçisi olarak dolaşır durur. Dört defa ardı ardına evlenmiş olan ünlü cazcının gene de asıl karısı, yıllardır neşe ve ıstırabını onunla paylaşan trompetidir.

Louis Armstrong büyük şöhretini durmak dinlenmek bilmez çalışmasına borçludur. Netekim Hilton'daki odasına yerleşir yerleşmez ilk işi hemen trompetine sarılmak oldu.

Louis

Ünlü Amerikan cazcısı Louis Armstrong geçenlerde Billy Kyle, Danny Barcelona, Micheal Hucko, Trummy Young, Mort Herbert'ten müteşekkil orkestrası ile İstanbula uçarak birkaç konser verdi. Hayat objektifi bu müddet zarfında peşini bırakmıya rak, yakın plândan büyük caz yıldızını bütün hususiyetleriyle tesbit etmeye çalıştı.

Louis Armstrong'u meşhur eden bir şey de mendilleridir. Yeşilköye tam 300 mendille indi. Günlük istihkakı 40 mendildir. Ayrıca konser esnasında davulcusu Barcelona veya klarinetçisi Hucko'nun bir solosunu bahane ederek hemen kulis arkasına geçer, terden ıslanmış gömleğini ve pantolonunu değiştirir, dudaklarına ilâçlar sürer.

Istanbulda «Mack the Knife» ve «High Society» gibi tanınmış şarkılarını da söyledi. Resim, Armstrong'u Saray'da verdiği ilk konserde gösteriyor.

Ünlü cazcının en çok sevdiği parça «When sleeping time down south» dır. Konserlerine hep bununla başlar. Birçok insanlar derin uykularında iken o ayaktadır. Çocukluğundan beri yarasalar gibi gündüz uyur, gece çalışır.

Odasında yalnız kaldığı zamanlar ayakkabılarını çıkararak yalınayak dolaşmaktan hoşlanır. Senede bir milyon dolâr kazanmasına rağmen sıhhat gene de onun için servetlerin en büyüğüdür. Sağlığını iki şeye borçludur: Biri yalınayak dolaşmak, diğeri müshil içmek...

Zenci cazcının seyahat albümü, yeryüzünün beş kıtasında bulunan on binlerce şehrin manzaralariyle doludur. Şimdi bunlara, şahane güzelliğiyle Boğaziçi de eklenmiş oluyor. Istanbulu çok sevdiğini ve her sene muntazaman buraya gelmek istediğini ifade etti.

Armstrong Türkiyede

FOTOĞRAFLAR : İNAL TENGİZMAN

YEGÂNE KALİTE KONSERVE TAMEK KONSERVELERİ

İsimlerinizin Mânasını Biliyor musunuz ?

Şükran +

Arapçada «görülen bir iyiliğe karşı minnettarlık duyma» anlamına gelen kadın isimlerindendir.

Perihan +

Farsçada «Efsuncu, peri davet eden» anlamındaki «perihuvan» kelimesinden değiştirilerek kadın ismi yapılmıştır. Adaşlar arasında da sahne sanatkârlarımızdan Perihan Yenal ve Perihan Tedü ile ses sanatkârlarımızdan Perihan Sözeri de bulunmaktadır.

Oral +

Erkek isimleri arasında bulunan bu kelime Avrupa ile Asya arasında bulunan Ural dağlarının adıdır. Bu dağlardan çıkan bir nehir de yine bu adı taşımaktadır. Kelime eski metinlerde «Oral» olarak da geçmektedir. İlk devirlerde Türk yurdu Oral dağlarından Baykal gölüne kadar uzanmakta idi.

Fahiman +

Arapça erkek isimlerindendir. Fahim «Ulu, büyük» anlamındadır. «An» Farsçada çoğul takısıdır. Fahiman'ın «Ululer, büyükler» mânasına geldiği tahmin edilmektedir.

Kebire +

Büyük, ulu anlamına gelen kadın isimlerinden Arapça bir kelimedir.

Hulûsi +

Hulûs, Arapçada «Halislik, saflık, karışık olmama» anlamındadır. Nispet ifade eden «i» takısiyle erkek ismi yapılmıştır. Adaşlar arasında bulunan Doktor Hulûsi Behçet mesleğine ait buluşlariyle tanınmış, etüdleri yabancı dillere çevrilmiş, «Behçet Sandromu» adı verilen bir hastalığın meydana çıkmasını temin etmiş kıymetli tıp profesörlerimizdendi.

Perviz +

Farsça kadın isimleri arasında bulunan bu kelimenin «Muzaffer, kıymetli» anlamında olan «Piruz» dan geldiği Ferhen-i Ziya'da yazılıdır. Ülker yıldızı ve tatlı dillilik kastedilerek «şeker eleği» mânasını taşıdığı da belirtilmektedir.

Vecih, Vecihi, Vecihe +

Dilimizde erkek ve kadın ismi olarak kullanılan bu kelimelerden Vecih, Vecihe Arapçada «Güzel görünüşlü, hoş», erkek ismi olan Vecihi «Soylu, asîl» anlamına gelmektedir. Bu isimlerin adaşları arasında «Mehcure» müellifi olarak anılan asker yazarlarımızdan, romancı Mehmet Vecihi ve tanınmış ressamlarımızdan Hasan Vecihi Bereketoğlu da bulunuyor.

+ İşaretli isimlerin mânaları okuyucularımız tarafından istenmiştir.

Yüzdeki Çillerden Korkmayınız!...

Yazdan herkesin alacağı bir sevinç payı vardır. Acaba bu mevsimden hoşlanmıyan, daha doğrusu hoşlandığı halde yaklaşmasiyle üzüntü ve endişe duyanlar da bulunur mu dersiniz? Cevabını gene biz verelim: Evet. Yüzleri çilli genç kızlar. Bu benekçikler bilhassa yazın bastırmasiyle gemi azıya alırlar. Ama çoğu zaman bunlar, sahibini, çirkinlik vermek şöyle dursun, aksine güzelleştirebilir de.

ÇİL bilhassa çok açık tenli ve fazla sarışın kimselere, hususiyle kızıl saçlılara musallattır. Muayyen yaşlarda çoğaldığı ve yaş ilerledikçe azaldığı, hattâ bazan büsbütün kaybolduğu da bir hakikattir. Çiller yalnız yüzde olursa, vaziyet biraz daha kolaylaşmış demektir. Hazır müstahzar olarak satılan birçok kremler, sular, pomatlar var.

Ancak çillilerin pudralı yüzle güneşte kalması hiç doğru değildir. Evvelce çilden hiç şikâyetleri olmayan kimselerin bile, pudra ile güneş altında kalmalarından sonra, yüzlerinde bazı lekeler peyda olduğu tesbit edilmiştir. Sarışın veya esmer olmanın bunda rolü yoktur.

İtinalı bir ültraviole tedavisi (cildin hassasiyetine göre küçük dozlarla başlamak üzere) tabiî yanmalardan farksız bir yanık ten rengi temin edebilir. Fakat yanmış ciltlere bir misli daha itina göstermek lâzım gelir. Vakıa vitaminli sebze ve çeşitli meyva kabuklariyle yapılacak radikal kürler, çiller üzerinde çok faydalı neticeler verebilirse de, bunların tatbiki uzun ve güç olduğundan tesiri ağır, fakat katî olan pratik çareler üzerinde durmak istiyoruz. Büyükannelerimizin kullandığı bazı ilâçlar ve usullerin faydalı olduğuna hiç şüphe yoktur. Onların zamanında şimdiki gibi hazır kozmetikler bulunmadığı için onlar kendilerine göre tecrübelerle öğrenip tatbik ettikleri usul ve ilâçları kullanırlardı. Bunların en başında süt ve salatalık suyu gelir. Halen de birçok kimselerin tatbik ettiği bu şekil, cilt için çok faydalıdır. Çile karşı eskilerin kullandığı şeylerden biri de maydanozdu. Yeşil iri maydanozları ince ince doğrayın ve kaynar suya atarak iyice kaynatın, ılıdıktan sonra elinizle veya bir pamukla çillerin üzerine birkaç kere bol bol sürün ve bunu günde iki kere tekrarlayın. Bu yalnız çillilere değil, cildini yumuşak ve temiz tutmak isteyen herkese tavsiye olunur. Gene büyükannelerimizin çile karşı kullandıkları ilâçlardan biri de frenk üzümüdür. Yüz gram frenk üzümünü iyice ezin, bir yemek kaşığı iyi bal ve biraz da limon suyu ile karıştırarak lapa haline getirin. Sonra bunu yüzünüze bir tabaka halinde sürün, yarım saat kadar tutun ve sonra limonlu su ile yüzünüzü temizleyin.

Bazıları da domates ve kara turpun çillere çok iyi geldiğini söylerler. Cildinizi ilk önce iyice temizleyin. İnce ince kesilmiş domates veya turp dilimlerini yüzünüze koyarak yarım saat kadar tuttuktan sonra yüzünüzü sütle yıkayın ve bilâhara hafifçe kremleyin.

Bildiğimiz (hindiba) da çil için öteden beri kullanılan ilâçlardandır. Bir avuç kadar (hindiba) yı sıcak suda kaynatarak soğumasını bekleyin; sonra bunu akşam ve sabah lekelere sürün.

Çiller pek fazla bir halde ise evde kendi kendinize hazırlıyacağınız aşağıdaki losyonu tavsiye edeceğiz: 20 gr. ıhlamur, 30 gr. gülsuyu, 2 gr. agar agor yani Hint tutkalı, 20 gr. kurtpençesi yani tormantil özü, 10 gr. asitborik. Bu terkibi karıştırarak bir diş fırçası ile sabah ve akşam çillerin üzerine sürünüz.

Sonuncu tavsiye olarak çillere karşı bir terkip daha verelim: 2 gr. amonyak, 2 gr. oksijenli su. Bunları ya patates unu veya kalın bir pudra ile karıştırarak koyu bir krem haline getirip gün aşırı yüzünüze koyarak 15 dakika kadar tutunuz. Sonra ılık su ile yüzünüzü yıkayıp üzerine biraz sulandırılmış yoğurt sürünüz. Yalnız bu terkibi tatbik ederken, cildin mukavemetine göre hareket etmek lâzım. Cildi çok hassas olanlara bunu tavsiye etmeyiz. Umumiyetle çiller için kullanacağınız gerek hazır, gerek tavsiye edilmiş ilâçların hangisinin iyi geleceğini vereceği neticeden çıkarmalıdır. Çil derdi olanların tavsiyelerimizi tecrübe etmeleri faydalı olur kanaatindeyiz.

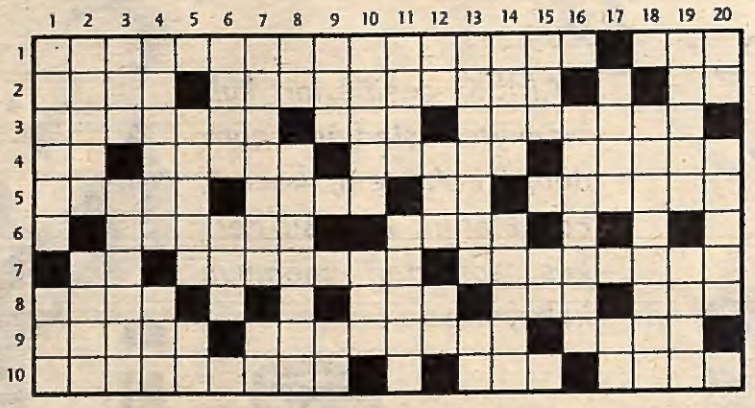

BİLMECE

SOLDAN SAĞA: 1: En eski futbol kulüplerimizden biri — Tembih sorusu. 2: Havada beşte dört oranında bulunan gaz — Gökkuşağının Arapça adı — Yiyecek. 3: 1912 de buza çarparak batan büyük gemi — Yugoslavyada kalan şehirlerimizden biri — Erkek kardeş. 4: Buğday tozu — Bir varmış bir yokmuş diye başlıyan hikâye — Sevinç, keyif anlamında erkek ismi — Hayvan sürüsü. 5: Arkadaş — Yuva — Kırmızı — Gazetenin esaslı yazısı. 6: Bir boya maddesi — Ulaştır anlamında emir. 7: Bir uzvumuz — Peşi sıra git — Geminin süratini ölçmek için suya sallandırılan âlet. 8: Duyurma — Haber getiren — Canın yongası — Otomobilin can damarı. 9: Barınak — Kararların böylesi iyidir — Tersi bir tugayımızın nöbet tuttuğu uzak memleket. 10: Beşiktaştaki sıra iratlar — Bal yapan — Analaşmış.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1: Tüccarın verdiği fiat listesi — Kapalıca anlatma. 2: Çanakkale ilçelerinden — İnce kalbur. 3: Hocanın öğrenciye verdiği — Eski okul dayağı. 4: Nakış bezlerinden — Arapça ateş. 5: Vakittir — Bir soru. 6: Arapçada sebep — Söz. 7: Kalevi — Vilâyet. 8: Alfabede bir harf — Tersi kullanılmış at ayağı demiri. 9: En kalabalık sarı millet — Hicap. 10: Bir kadın ismi — Farsça at. 11: Tersi kapı basamağı — Ver emri. 12: Akıl — Süslü atkı — Köpek. 13: Dopdolu — Nota. 14: Umma — Onarma. 15: İçkili eğlence yeri — Mısır tanrısı. 16: Tuna üzerinde halkı Türk olan bir adacık. 17: Nezir — Tersi güzel sanat. 18: Eski Arjantin diktatörünün sevgili karısı. 19: Türkçe ceylân — Kemer süsü. 20: Kazanç karşılığı görülen şey — İstiklâl Savaşında Anadoludan İstanbula ilk gelen general.

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	G	A	L	A	T	A	S	A	R	A	Y	■	K	U	R	U	S	I	K	I
2	E	B	E	B	Ö	M	E	C	İ	■	A	N	A	T	O	M	İ	■	İ	S
3	L	İ	M	E	L	İ	M	E	K	A	P	U	T	A	L	A	N	■	R	I
4	İ	D	A	M	■	N	A	M	■	N	A	T	İ	R	■	T	■	T	E	K
5	N	E	■	O	M	■	V	İ	Y	A	N	A	■	İ	S	■	K	O	Ç	■
6	A	L	İ	■	E	P	E	■	A	F	■	H	O	T	İ	N	■	R	■	K
7	L	E	K	E	L	E	R	■	K	O	Z	A	N	■	V	A	L	İ	D	E
8	A	R	İ	Y	E	T	■	S	■	R	A	C	A	L	A	R	■	K	A	T
9	Y	■	Z	İ	■	E	L	A	N	■	Y	O	Y	O	■	İ	D	A	R	E
10	İ	S	■	K	E	K	E	M	E	L	İ	K	■	Ş	E	N	O	L	A	N

KARİKATÜR

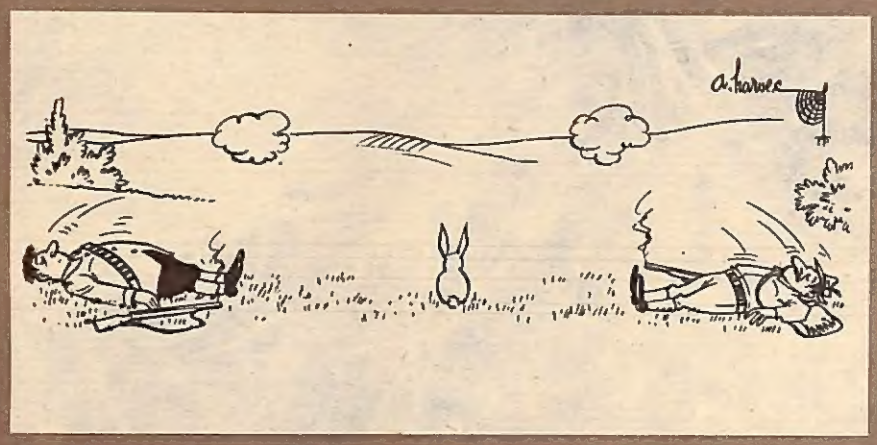

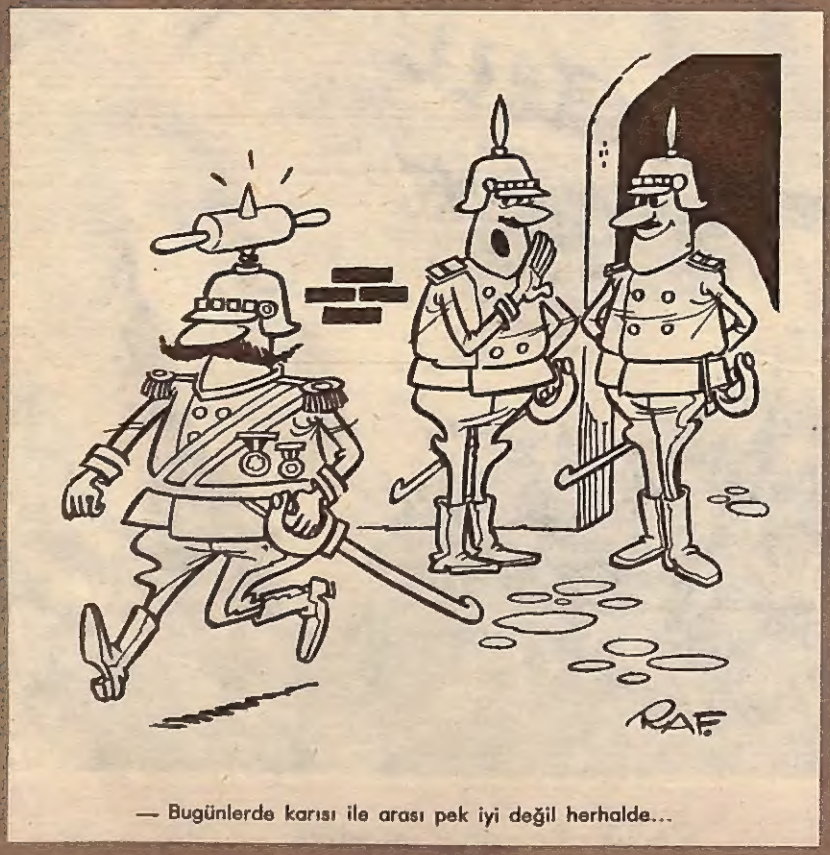

— Bugünlerde karısı ile arası pek iyi değil herhalde...

Bu sahifede çıkan karikatürlerin telif hakları HAYAT mecmuası tarafından satın alınmıştır.

YAPI ve KREDİ BANKASI

Çocuk Bayramı, memleketimizin bütün yavruları için hayırlı ve kutlu olsun.

FOTOĞRAF : NURETTİN ERKILIÇ